

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS, 60629
TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

EINA 75-TUOSIUS METUS — DEIMANTINĖ SUKAKTIS

Vol. LXXIX Kaina 25 c.

ANTRADIENIS — TUESDAY, BIRŽELIS — JUNE — 25, 1985

Nr. 123

LKB Kronika Nr. 66

Gundymai, kuriuos privalome atmesti

(Tęsinys)

„Kronika“ nemato reikalo atsakyti į tokius raštus, nes jų autoriai perdėtomis ar nepagrįstomis, iš piršto išlaužtomis panegirikomis, o kitų pernelyg naiviais apsirūšikais niekinimais tik patys save suniekina ir įžeidžia giriamuosius.

Gaila tik, kad atsiranda net Romoje kunigų, kurie patiki Lietuvoje anonimų skleidžiamais gandas ir saugumiečių propaguojama „išmintimi“ ir sakosi vaizdą apie tikrąją padėtį Lietuvoje susidarę iš „lojalųjų“ laiškuose pateiktiamos informacijos. Iš patirties žinome, kad laišku su valdžiai nenaudinga informacija niekados nepatenka į užsienį. Tad ką galima laisžie parašyti apie tikrąją padėtį Lietuvoje?

Katalikiška Lietuva visada su dideliu dėmesiu klausia Vatikano radijo laidų. Bet labai skaudu, kad ir ten pakliūva dezinformacija. Pvz.: pasirodo, kad yra suklaidintas ir Lietuvoje didžiai gerbiamas diplomatas Lozoraitis: „Kronika“ niekada nerasė, kad Lietuva turinti būti be vyskupų, tik „Kronika“ savo laiku ir dabar buvo ir yra susirūpinusi, kad vyskupas, dėl klaidingos informacijos, netaptų netinkami kandidatai, kurie labai daug pakenktų Katalikų Bažnyčiai Lietuvoje.

Mums lieka melstis, kad klastinga bedievių taktika nesuklaidentų tų, kurie kenčiančiai Lietuvos Bažnyčiai nuosirdžiausiai nori padėti.

SVEIKINAME!

Sveikiname pasaulio Pabaltiečių organizuojamą taikos žygį — BE TAUTŲ LAISVĖS NEGALI BŪTI PASTOVIOS TAIKOS! Visose taikos konferencijose turi būti keliamas šis šūkis. Kokiu vardu reikia va-

dinti Berlyno konferencijos dalyvius, apgaudinėjantys pasaulį ir siekiančius sudaryti išpūdį, kad socialistinių šalių tikintieji turi pilną laisvę? Tikrieji taikos ko-votojai socialistinėse šalyse yra sunkiai persekiojami.

Kunigo Jono-Kastyčio Matulionio ir jaunuolio Romo Žemaičio teismas

1985 m. sausio 17-18 d. Vilniuje, LTSR Aukščiausiam teisme, įvyko kun. Jono-Kastyčio Matulionio ir jaunuolio Romo Žemaičio teisminis procesas. Į „atvirą“ teismo parodytą buvo įleisti tik patys artimiausi teisiųjų giminės. Pažįstami, draugai ir artimieji, nuolat stebimi saugumiečių ir gatvės patruliuojančių milicininkų, meldėsi Aušros Vartuose. Kun. J. Matulionį teismas kaltino pagal BK 199 str. III d., t.y., religinių eitynių organizavimu, miesto rmties drumstimi, transporto eismo trukdymu. R. Žemaitis buvo kaltinamas pagal tą patį 199 str. III d. ir 201 str., t.y., pasipriešinimu valdžios pareigūnams (R. Žemaitis, tikintiesiems procesijos būdu einant į kapines, uždėjo ant peties ranką ir tokiu būdu neleido prie kunigo J. Matulionio prieiti miesto vykdymo komiteto pirmininkui Gudžiūnui — red. past.).

Prokuroras Skaudienė kaltino teisiamuosius prasižengimu religinių susivienijimų nuostatoms, akcentavo, kad religinėms eisenoms būtinas specialus rajono ir vietos valdžios leidimas, kad procesija drumstė gyventojų rmtį, trukdė transporto eismą, o R. Žemaitis aktyviai prisidėjo prie eisenos organizavimo, kvietė į procesiją vaikus ir jaunimą. (Bus daugiau)

Izraelis paleido mažą kalinių grupę

Jeruzalė. Izraelis vakar turėjo paleisti 31 savo laikomą kalinį, iš 766 daugiausia Libano piliečių šįjūt ir paleistiečių. Gynybos ministeris Y. Rabinas, paskelbdamas apie šį kalinių paleidimą, pabrėžė, kad jis visai nieko bendro neturi su Amerikos lėktuvo pagrobimu ar su šįjūt laikomais įkaitais.

Amal šįjūt milicijos vadas Berry tuoj atsiliepė, kad Izraelis turi paleisti 731 kalinį, o ne 31. Valstybės sekretorius G. Shultz irgi pabrėžė, jog negali būti jokio ryšio tarp Izraelio laikomų arabų ir amerikiečių įkaitų.

Stebėtojai jau viešai kalba apie idomų visų pareiškimų panašumą. Amerika, Izraelis ir patys šįjūčiai kalba, kad paleistas 31 kalinys nieko bendro neturi su lėktuvo grobikų reikalavimais. Dar vienas įdomus „atsitiktinumas“, Libano teisingumo ministeris ir aukštas šįjūt vadas Nabih Berri pasikalbėjime su spauda pripažino, kad ne visi šįjūčiai jo klauso. Šiame lėktuvo pagrobimo incidente veikia trys grupės. Lėktuvą ir jo įgulą „tvarko“ bendrai „grobikų grupė“ ir Amal milicija, kuriai vadovauja Berri.

Didesnę įkaitų dalį turi Amal milicija, o 6 ar 7 įkaitus turi kita musulmonų gruputė. Berri klausanti šįjūt organizacija kaip tik ir prižiūri 31 amerikietį įkaitą. Visi kiti nėra mano kontrolėje, pasakė Berri.

Prezidentas žada gaudyti teroristus

Washingtonas. — Prezidentas Reaganas pertraukė savo poilsį Camp David vasarvietėje ir pagerbė Salvadore nuo teroristų rankos žuvusius amerikiečius marinius, JAV ambasados sargybinius. Prezidentas pasakė kalbą, kurioje žadėjo ieškoti ir sugauti tuos, kurie nužudė jaunus amerikiečius. Nusikaltėliai nerasia šioje žemėje ramybės.

Iš aviacijos transporto lėktuvo išnešti žuvusių marinkų karstai buvo apdengti Amerikos vėliava. Prezidentas prie jų prisegė Purpurinės Širdies medalius, paguodė žuvusių šeimoms narius.

— Saudi Arabija ir Bahrainas viešai pasmerkė TWA keleivinio lėktuvo pagrobimą. Tokie veiksmai nesiderina su islamu ar su arabų charakteriu, pasakė Saudi Arabija. Jau atsuonios arabų valstybės pasisakė prieš terorizmą.

Cork aerodrome, Airijos, helikopteriai iškrauna sprogusio Indijos keleivinio lėktuvo keleivius kūnus. Statistika rodo, kad daugiausia teroro veiksmų, net 40 nuos., pernai įvyko Vakarų Europoje, kur žuvo 349 asmenys. 412 incidentų įvyko Europoje, kada Viduriniuose Rytuose buvo 20,6 nuos. Statistika neįskaito izraeliečių puolimų Libane. Libane įvyko daugiausia teroro veiksmų, po Libano eina Ispanija ir Prancūzija.

Taip, tai buvo naciis dr. Mengele

Sao Paulo. — Brazilijoje suvažiuojant tarptautiniai identifikavimo ekspertai vienbalsiai pripažino ir penktadienį oficialiai paskelbė, kad 1979 m. netoli Sao Paulo palaidotas vyras, kuris buvo žinomas kaip Wolfgang Gerhard, iš tiesų buvo nacių karo nusikaltėlis dr. Josef Mengele. Apie tai Brazilijos pareigūnas paskelbė spaudos konferencijoje. Tyrimuose dalyvavę specialistai: penki brazilai, keturi amerikiečiai, atsiųsti Los Angeles Simon Wiesenthal centro, trys amerikiečiai iš JAV teisingumo departamento „maršalų“ įstaigos, trys vokiečiai sutinka, kad tai Mengele kaulai, o ne Gerharde. Hors Gemmer, Vakarų Vokietijos nacių ieškojimo įstaigos viršininkas, pasakė, kad Mengele bylą bus galima užduoti. Wiesenthalio įstaiga Los Angeles mieste pasakė, jog įstaiga 99 nuos. įsitikinusi, kad tai yra Mengele. Iš Izraelio į Braziliją nuvykęs Brazilijos policijos vadas M. Russek ne-norom pritarė ekspertų raportui ir apgailestavo, kad Mengele nebuvo teisiamas už savo žmogžudystes.

Valstybės prokuroras Edwin Meese Washingtono pasakė, jog teisingumo departamentas priima tarptautinės grupės ekspertų sprendimą. Maršalų tarnybos direktorius Stanley Morris pasakė, kad jo įstaiga užbaigia keturių mėnesių investigaciją ir Mengele gaudymą.

Vienoje Simon Wiesenthal, pagarsėjęs nacių karo nusikaltėlių gaudytojas, pasakė, jog komisijos pareiškimą reikia priimti, tačiau reikės dar patvirtinti aplinkybes, kaip Mengele žuvo ir kaip jis sugebėjo slapstyti per 34 metus. Mengele Brazilijoje gyveno nuo 1961 m.

Amerikos žydų vadai neslepia savo nusivylimo, kad Mengele gyveno ir mirė „paprastu būdu“. Nathan Perlmuter, Anti-Defamation lygos nacionalinis direktorius, pasakė, kad toks blogas žmogus neturėjo taip mirti. Amerikos žydų komiteto rabinas M. Tanenbaum apgailestavo, kad ekspertų raportas priešingas viskam, ką mes manėme, žinojom apie Mengele gyvenimą. Rabinas pasakė, kad Vakarų Vokietijos vyriausybė

bus raginama neleisti palaidoti Mengelio palaikų Vokietijoje. Aš bijau, kad Mengelio kapas Vakarų Vokietijoje gali būti naujų nacių paverstas į šventovę. Tai būtų paskutinis įžaidimas nuo Mengelio veiklos žuvusiems tūkstančiams žydų, pasakė rabinas Tanenbaumas.

Holokaustą išgyvenusių ir nuo Mengelio kentejusių žydų draugija Izraelyje pareiškė, kad ji nepripažįsta specialistų sprendimo. Draugijos pirmininkė Vera Krieger pasakė: Jis jau ne kartą anksčiau taip padarė, bandydamas mus suklaidinti. Mes netikime ir mes tęsime jo ieškojimą.

Vokietijoje kilo laikraščio „Bunte“ žurnalas „Bunte“ gavo Mengelio sūnaus turėtus Mengelio laiškus, nuotraukas, raštus, užrašus ir pradėjo juos spausdinti. Tokių dokumentų „Bunte“ turi nupirkęs 30 svarų. Šis žurnalas leidžiamas Muenchene.

Kitas vokiečių žurnalas „Stern“, leidžiamas Hamburge, gavo nemažai Mengele liečiančios medžiagos iš austrų šeimos Wolfram ir Lisolotte Bossert, kurie Mengele globojo Brazilijoje. „Stern“ žurnalas liūdnai pagarsėjo su savo „Hitlerio dienoraščiais“. Todėl „Bunte“ leidėjai jau skelbia užuominas, kad tik jo spausdinama Mengelio medžiaga yra teisinga. Be to, Mengelio sūnus už tą medžiagą jokio honoraro neima, prašo žurnalo, kad pinigais jis paaugotų Auschwitzto stovykloje kentejusių žmonių šelpimui. Spėjama, kad austrai Brazilijoje, gavę nemažą sumą iš „Stern“, niekam tų pinigų nedalins.

Italijos rinkimai

Roma. — Italijoje vakar vyko valstybės prezidento rinkimai. Jį rinko elektorių kolegija, kurią sudaro abiejų rūmų parlamento nariai ir delegatai iš atskirų provincijų, viso 1,010 asmenų. Tarp spaudos minimų kandidatų buvo politikas iš Sardinijos Francesco Cossiga, buvęs premjeras Amintore Fanfani ir dabartinis vicepremjeras Arnaldo Forlani, visi krikščionys demokratai.

Sėkmingai baigta erdvės kelionė

Cape Canaveral. — Vakar erdvėlaivis „Discovery“ laimingai nusileido Kalifornijos aviacijos bazėje po sėkmingos septynių dienų kelionės. Šioje kelionėje tarp septynių astronautų vienas buvo arabas, vienas prancūzas. Kelionėje dalyvavo ir šeštoji amerikietė moteris astronautė Shannon Lucid, 42 metų chemikė.

Šioje kelionėje viskas vyko pagal planą, buvo erdvėje paleisti trys komunikacijų satelitai: vienas Meksikos, vienas arabų valstybių agentūros ir vienas AT ir T bendrovės.

Buvo išbandyta astronautų robotinė platforma, kurios instrumentai rentgeno spinduliais tyrinėjo Paukščių kelio juodąsias dėmes. Ta platforma buvo išmesta į erdvę, o po kelių dienų vėl pavyta ir paimta į erdvėlaivį.

Sėkmingai įvykdytas laserio spindulių bandymas, turįs ryšį su erdvės gynybos programa. Iš Žemės pasiųsti į erdvę spinduliai buvo erdvėlaivio veidrodžio atnūsti ir pasiųsti atgal į Žemės stotį Havajų saloje.

Paskutinę skridimo dieną astronautai turėjo spaudos konferenciją, gavo klausimus ir siuntė atgal savo atsakymus. Saudi Arabijos karalius pasikalbėjo su savo brolio sūnum astronautu princu Sultanu Salman. Prancūzas pulkininkas P. Baudry, kuris erdvėlaivyje vadovavo biocheminiams bandymams, pasikalbėjo su technikos ministru.

— Graikijos premjeras Papandreo šeštadienį pakartojo, kad Graikija uždarys JAV karines bazes savo teritorijoje, kai 1988 m. pasibaigs jų sutartis. Graikams jų interesai yra svarbesni už NATO ar Europos Rinkos interesus, pasakė premjeras.

— Penktadienį į valstybės departamentą su ginklu atėjo 20 metų vyrukas, nušovė savo departamente dirbusią motiną ir pats nusišovė. Motina Carole Doster dirbo teisinio patarėjo Edwardo Derwinskio įstaigoje. Departamente įsakyma sustiprinti tarnautojų apsaugą.

— Lenkijos valdžia perdavė valdiškai darbininkų uni-jų organizacijai iš „Solidarumo“ centro 1981 metais konfiskuotus pinigus, apie 4,8 mil. dol.

Beirutas. — Netoli Libano krantų Viduržemio jūroje jau yra septyni JAV karo laivai su lėktuvnešiu „Nimitz“, dviem išsikėlimo laivais ir 1,800 marinkų. Beirutu radijas paskelbė, kad eskadrile Amerikos lėktuvų penktadienį austant dukart praskrido virš Libano sostinės. Pentagonas šią žinią paneigė, tačiau Izraelio Tel Avivo radijas irgi skelbė, kad lėktuvai virš Beirutu buvo iš JAV lėktuvnešio.

Maskva ir Sirija kritikuoja Ameriką „imperialistinių muskulių demonstravimu“. Libano teisingumo ministeris Berri, šįjūt musulmonų milicijos vadas, pasakė, jog jėgos grasinimai tik pablogins įkaitų padėtį. Kitas Amal milicijos vadas pasakė, kad milicija už poros dienų vėl atiduos amerikiečius keleivius lėktuvo grobikams, jei Izraelis nereaguos į Amal reikalavimą paleisti Izraelyje laikomus savo įkaitus.

Amal milicija išdėstė savo priešlėktuvinius ginklus prie Beirutu aerodromo ir pietiniuose priemiestuose, kur, manoma, slapstomi amerikiečiai lėktuvo keleiviai.

Ar Amerika panaudos jėgą įkaitams išvaduoti? Komentarioriai, nežiūrint pikty prezidento Reagano žodžių, mano, kad karinio puolimo nebus. Tarpininkauti pasisiūlęs Alžiras patarė šįjūtams paleisti pagrobtą lėktuvo įgulą, paleisti visus keleivius. Amerika turėtų pažadėti, kad lėktuvą su keleiviais paleidus, Izraelis greit paleis 766 kalinius, laikomus stovykloje prie Haifos.

Izraelio valdžios pareiškimai pabrėžia, kad Izraelis neturi atsakomybės dėl amerikiečių saugumo. Premjeras Peres pasakė, kad šįjūčiai ir kiti musulmonai bus paleisti, kai pagerės saugumo padėtis pietiniame Libane. Dabar kiti kita problema, — kaip pasi-

Lėktuvų nelaimės

Londonas. — Sekmadienį didžiulis Indijos keleivinis lėktuvas, pradėjęs kelionę iš Toronto, Kanados, nukrito į jūrą netoli Airijos krantų. Spėjama, kad lėktuve sprogo galinga bomba, nes milžiniškas Boeing 747 krito staiga ir dingio iš radaro ekrano Londono aerodromo kontrolės bokšte. Žuvo 307 keleiviai ir 22 įgulos nariai. Daugumas keleivių buvo indai, jų tarpe 86 vaikai.

Japonijos Narita aerodrome įvyko kitas sprogimas bagažo skyriuje. Kroviniai buvo iškraunami iš tik ką nusileidusio Kanados keleivinio lėktuvo. Policija aiškina, ar bomba neturėjo sprogti lėktuvui esant ore. Lėktuvas atskrido 15 min. anksčiau, negu buvo numatyta. Šis lėktuvas pakilo Vancouveri, Britų Kolumbijoje, su 374 keleiviais ir 16 įgulos narių. Sprogime žuvo du japonai bagažo tarnautojai, keturi buvo sužeisti.

Išaiškina, kad abi aviacijos nelaimės kilo dėl teroro veiksmų. Tarptautinė civilinės aviacijos organizacija skubiai kviečia suvažiuoti Montrealyje, Kanadoje. Bus svarstomi kovos prieš terorą veiksmai.

— Japonijon atvyko Jungtinių Tautų gen. sekretorius Perez de Cuellar.

Ar JAV atgaus savo piliečius?

elgti, kad kalinių paleidimas neatrodytų kaip kapituliacija prieš teroristus, pasakė Peres. Izraelio visuomenė labai nemaloni Amerikoje pasirodžiusi kritika. Daug kas dėl amerikiečių pagrobimo tiesiog kaltina Izraelio politiką Libane.

Prie Haifos yra Atlit koncentracijos stovykla, kurioje laikomi iš Libano išvežti Izraelio kaliniai. Jie nėra karo belaisviai. Jie niekad nebuvo apkaltinti jokiais nusikaltimais. Izraelio ar Libano įstatymų pažeidimu. Jie buvo laikomi Libane Ansar stovykloje, kaip „sulaikytieji“. Izraeliui pasitraukiant, stovykla buvo išardyta, kaliniai, kurių buvo 1,200 buvo išvežti. Apie 500 buvo paleisti. Raudonasis Kryžius ir JAV vyriausybė yra pareiškę, kad tų arabų kalinimas laužo Ženevos konvenciją, pasirašytą 1949 m. Ta konvencija aptaria civilijų gyventojų teises karo metu. Šįjūčiai buvo vietiniai gyventojai, suimti okupacinės kariuomenės. Izraelis neturėjo teisės išgabenti jų iš Libano į Izraelį.

Izraelis, prieš 3 metus puolęs Libaną, tvirtina, kad suimtieji nėra karo belaisviai, nes Izraelis niekad nebuvo karo stovyje su Libanu ar su jo kariuomene. Suimtieji emėsi smurto veiksmų prieš Izraelio kariuomenę Libane. Izraelis negalėjo pasitraukdamas jų paleisti, nes tai būtų pažeidę atsitraukimo saugumą. Suimtieji esą teroristai. Nuo 1983 m. Izraelis jau paleido daugiau 4,000 Ansaro stovykloje buvusių suimtųjų, pasakė užsienio reikalų ministerio ryšininkas Ehud Gol.

Libano šįjūčiai sako, kad vieną dieną Izraelis paleido kalinius, atsiėmė už jų paleidimo mainais gautus savo karinius, o kita dieną vėl emė suimti tuos pačius vyrus. Balandžio 2 Izraelis paleido 600 vyrų, tačiau kitus 1,120 išsivežė į Izraelį.

Izraelio spauda rašo, kad teroristus padrąsino tai, kad Izraelis neseniai už tris savo karinius mainais atidavė 1,150 paleistiečių. Tas tik garantavo ateities grobimus. Šalia 40 amerikiečių, pagrobų lėktuve, Beirute laikomi anksčiau pagrobti 12 vokiečių, jų tarpe penki amerikiečiai.

Amerikoje, šalia maldų ir „geltonų kaspinių“ raisiojimo, pasirodė pykčio veiksmas prieš musulmonus. Vandalai puldinėja Islamo fondo centrą Chicago priemiesty Villa Park. Tamsiems vandalams nesvarbu, kad tas islam centras yra indų ir pakistaniečių nuosavybė. Tarpininkauti bandas Chicago pastorius Jesse Jackson tarėsi su Dearborn, Mich., šįjūt atstovais, bandė telefonu susiršti su Libano šįjūt vadu Berry, tačiau nepavyko.

KALENDORIUS

Birželio 25 d.: Vilimas, Febronija, Mantminas, Baintė. Birželio 26 d.: Dovylas, Persavera, Jaunius, Viltautė.

ORAS

Saulė teka 5:16, leidžiasi 8:29.

Nepastovus debesuotumas, temperatūra dieną 85 L, naktį 60 L.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIRGTI IR SVEIKTI PAJĖGUMO UGDYMAS

KELIAS Į SVEIKATĄ, 6515 So. California Ave., Chicago, Ill. 60629

JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

PAKELTO KRAUJOSPŪDŽIO REIKALAI

Kol dar laikas — nebūkim paiki: tvarkykimės su pakeltu kraujospūdžiu (hipertensija) pirm negu jis mus sutvarkys!

Mediciniškas raginimas

Pakeltas kraujospūdis ir hipertensija reiškia tą patį dalyką. Dėl patogumo svetim žodis hipertensija yra naujotinas.

Kiekvienas lietuvis, turįs pakeltą kraujospūdį, turi būti tuo reikalu mediciniškai tiriamas. Vieną kartą pamatavus rastą kraujospūdžio pakilimą nereikia, kad tas žmogus turi hipertensiją. Tik po trijų kraujospūdžio matavimų skirtingomis dienomis radus jį per aukštą darom išvadą, kad žmogus turi hipertensiją, arba pakeltą kraujospūdį. Siuo reikalu toliau snausti, kaip iki šiol buvo daroma, liaukimės. Reikia galų gale ir apsisieidusiam lietuviui pradėti sąmoningai hipertensiją kontroliuoti.

Nors ir gerai jaustumės pakeltą kraujospūdį turėdami — vis vien tvarkykimės, neapsileiskime iki tol, kol pakeltą kraujospūdžio negerumai: galvoje spaudimas, širdies negerumai, paralyžius ar inkstų neveikla atsiradę. Tokių negerumų dažnai galima išvengti, jei laiku hipertensiją suokama ir atsakančiai ji per visą žmogaus gyvenimą (ne tik per savaitę, mėnesį... kaip neretas mūsų elgiasi) gali būti geriau tvarkoma.

Pakeltas kraujospūdis yra nepagydoma liga, o tik sukontroliuoti galima. Šitos tiesos nepamirškime, nes prieš visą laiką turimą hipertensiją reguliuoti, net tą patį reguliavimą keisti prisitaikant atsiradusiems pakitimams. Taip, ir ne per uodo snapą kitaip!

DĖL KO KRAUJOSPŪDIS NENORMALIAI PAKYLĄ?

Geriausiais, jei visi pagyvenusieji lietuvių turės kraujospūdį neaukštesnį kaip 140/90. Susijaudinus, ar padirbėjus bei bėgus, kraujospūdis trumpam normaliai pakyla virš normos. Čia kalbama apie ilgalaikį — nuolatinį kraujospūdžio pakilimą, kuris vadinasi hipertensija. Dažniausiai, virš 90 procentų tokių pakilimų priežasties medicina dar nežino. Žodis „nežinomas“ išreiškiamas

žodžiu „essential“. Todėl essential hypertension diagnozė, kaip dažniausiai gydytojai pavadina tokio ligonio ligą, yra tas pats, kas nežinomos kilmės hipertensija — dėl nesusekto priežasties pakilęs kraujospūdis.

Kadangi tos ligos priežastis daugeliu atsitikimų yra nežinoma, tos ligos negalima pagydyti, o tik simptomatiniai gydyti — sukontroliuoti. Tokia kontrolė, aišku, turi tęstis visą ligonio amžių. Todėl net ir sunormavus kraujospūdį, negalima apsisieisti — tą ligą kontroliuoti toliau.

RETAI KADA ESTI SUSEKAMA HIPERTENSIJOS PRIEŽASTIS

Tik retais atvejais — kai ligos istorija, mediciniškas apžiūrėjimas ir pagrindiniai laboratoriniai tyrimai esti normalūs, prieina, pacientui esant ligoninėje, nuodugnai ieškoti pataisomos pakelto kraujospūdžio priežasties. O tą priežastį susekus, žinoma, prisieis ją šalinti. Tada jos sukeltas kraujospūdžio padidėjimas pranyksta be jokių priedinių vaistų.

Pakeltą kraujospūdį būtinai reikia sureguliuoti, ar jis bus dėl žinomos (retai susekamos) priežasties, ar dėl dar nežinomos jos atsiradęs.

Ir šio krašto širdies ligų gydytojų draugija (American Heart Association) primygtinai reikalauja sumažinti pakeltą kraujospūdį, idant išvengtų tos ligos komplikacijų: širdies, smegenų ir inkstų sunegalavimo.

Kaip hipertensiją mažinti ir kiek ją reikia sunormuoti — priklauso nuo paciento ir nuo gydytojo. Gydytojas žino savas pareigas tuo reikalu. Visa sunkenybė yra su paciento žiniomis, jo paklusnumu ir ištverme taip ilgai, per visą jo gyvenimą besitęsiančiame, tos ligos kontroliavime. Pacientas turi žinoti, kad jo hipertensija yra kaip ir cukraligė — viso amžiaus negerovė. Nori nenori, patinka nepatinka — turi cukraligę tvarkyti per visą amžių. Net sukontroliavus cukraligę ir nieko blogo neįsivaizduojant, negali vadelti atleisti, nes ji neįveikta grojv gali lengvai ir greitai tada nugarmėti: cukraligės net mirtinų komplikacijų susilaukti. Tas pats elgesys tinka ir tvarkantis su pakeltu kraujospūdžiu.

Simui Naujokui matuojamas kraujospūdis Lietuvis sodybos ambulatorijoje. Nuotr. M. Nagio

IVAIRŲ VAISTAI NAUDOJAMI HIPERTENSIJOS TVARKYMU

Kiekvienas gydytojas savo nusimanymu ir patirtimi kiekvienam pacientui taiko veikliausius vaistus. Niekas pradžioje negali žinoti, kokius vaistus bus geriausi to ligonio hipertensijos tvarkymui.

Prieš vaistus naudojant turi būti praveistas be vaistų hipertensijos gydymas du-tris mėnesius. Toks gydymas susideda iš be druskos ir mažai riebalų turinčio maisto ir ligonio vidurių sunormavimo (prašalinimo jų užkietėjimo). Reikia ir pakankamai energingos mankštos, darbo, greito vaikščiojimo.

Taigi, be vaistų pirmiausia reikia mėginti kiekvienam tokiam ligoniui kontroliuoti savo pakeltą kraujospūdį. Tada reikia pacientui šimtą procentų pildyti be vaistų gydymą. Mat, jei be vaistų nepasiekiamas normalus kraujospūdis, tada pradėdami vartoti vaistus.

Dabartinė medicina turi daugelį vaistų pakelto kraujospūdžio tvarkymui. Kiekvienam hipertensininkui pirmiausia duodami šlapima varantieji vaistai — diuretikai. Tokie vaistai yra kertiškos akmuo kiekvieno ligonio hipertensijos tvarkymui.

Tolimesniam gydymui gydytojas nutaria kokius vaistus tinkamiausius. Vieni vaistai veikia į centrinę nervų sistemą, kaip Methyldopa, Clonidine, Propranolol, Reserpine, ir į nervines ganglijas, kaip Trimethaphan, (žr. brėžinį 1). Kiti vaistai veikia į nervų kraujagyslių susijungimą kaip Guanethidine, Methyldopa, Phenoxybenzamine, Reserpine; treči vaistai veikia į arterijų lygiuosius senelių raumenis nuo mūsų valios nepriklausiančius kaip Diazoxide, Diuretics, Hydralazine, Minoxidil, Nitroglycerin, Nitroprusside, Prazosin (žr. brėžinį 2). Greito gydymo reikalaujančio hipertensijos atveju duodama į veną ar per burną vaisto Lasix 20 ar 40 mg.

Išvada. Kraujospūdžio pakilimas yra rimta liga. Net 40 milijonų amerikiečių serga ta liga ir dėl jos čia kasmet mirs 32.000 jų miršta. Kiekvienas dabar sužinokime, ar netu-

rime pakelto kraujospūdžio, nors ir visai sveikai jaustumės, nes pradžioje tokia liga nieko blogo nesukelia, o kai žmogus pajaučia dėl tos ligos negerumus, toji liga esti toli pažengusi nesukontroliuota. Hipertensija gali prisukti širdies negeroves, insktų paralyžius ir vienos kūno pusės paralyžių (stroką). Pasima-tuoti kraujospūdį gali kiekvienas daugelyje vietų. Tik nusiiteikime tikrintis kraujospūdį — tada surasime lengvai vietą tokiu pasitikinimui. Jei nėra kam kitaip kur tikrinti, galima Chicagoje ateiti Lietuvis sodybos trečiadieniais ir sekmdieniais — be atlyginimo alvudiečiai mielai pasitarsu kiekvienam saviškiam su malonumu. Daugiau apie tai kitą kartą.

Pasiskaityti. Geriatis (July 1979).

ISPROTĖJUSIO ISMISLAI

Klausimas. Ar teisybė, kad galėjo būti žmogus apnuodytas lytinio pasitenkinimo sužadintimui vaistais, kaip aprašyta dabar viename Chicagoje einančiame žurnale. Straipsnio autorė, pasirašiusi Nukentėjusioji, kaltina lietuvių politinius veikėjus taip nusikaltus ir ją nuskriaudus. Dideli ginčai kilo mūsų tarpe. Prašom Gerb. Gydytoją pasisakyti tuo reikalu. Dėkoju.

Atsakymas. Neteisybė! Žymiausias suskilusios asmenybės — psichinės ligos (šizofrenijos) simptomai yra klejojimas apie jam teikiama apnuodytą maistą, apie gresiantį jam persekiojimą nuo visokių nesamų priešų, apie apnuodijimą jo kūno Tamstos minėtai su intymumu besiribiančiais vaistais. Gydytojai psichiatrai galėtų toms prirašyti panašių klajojimų, net labai įtikinančių, nes ligoniui jie yra realūs. Jokia logika negali tokį žmogų įtikinti, kad jis fantazuoja. Juk lietuviškoje spaudoje neturėtų rasti vietos psichinio ligonio klaidėjimas, ypač kada jis liečia kitus asmenis. Išmintingas nekreips dėmesio, o nesiorientuojantis stebės, kaip gali būti toks nedoras tas mūsų veikėjas, kad taip nusikriaudė tą nelaimingą moteriškę.

KAM TUOS SENUKUS — GYVUS LAVONUS KANKINTI?

Klausimas. Gerb. Daktare, prieš kelerius metus man teko būti ligoninėje gailėstingos seselės padėjėja. Daug ligonių teko slaugyti, bet vienas atvejis man pasiliko atmintyje.

Atvežė virš 90 metų senutę be sąmonės, išdžiūvusią ir sumenkusią. Tuojau daktaro įsakymu buvo suvedžioti įvairūs vamzdeliai: per nosį maistui, į ranką kraujui ir kitas šlapimui nutekėti. Išmatos ėjo be kontrolės — mes turėjome mainyti vystykus. Ant užpakalio išgulėtos žaizdos. Vartėme kas 2 valandas pagal parašą, kad tikrai apversta.

Gyvas lavonas nerodė jokių pagerėjimo žymių. Tuo pačiu laiku kasdien lankėsi kunigas ir giminės ir prašė Dievo laimingos mirties ligoniui. Kalbėjo suklaupe maldas ir rožančių. Kur logika?

Gyvas lavonas apkarstytas vamzdeliais ir laikomasis ilgėniam kankinimui, o žmonės meldžia Dievo kanciams pabaigos. Juk tikrai Dievo kantrybė begalinė, bežiūrint į tuos savo nesuipratusius tvartinius — žmones.

Nesistebiu dėl jaunesnio amžiaus beviltiškoje padėtyje esančių, bet gyvus lavonus sėnukus dar kankinti dirbtinomis priemonėmis? Kodėl? Toji mano minėta senutė išgyveno 5 savaites.

Kodėl neleisti nutūralia mirtimi karštinams iškeliauti pas Dievulį? Visame pasaulyje milijonai mirė ir dabar tebemiršta be jų dirbtinų išmisių. Visada Jūs gerbianti.

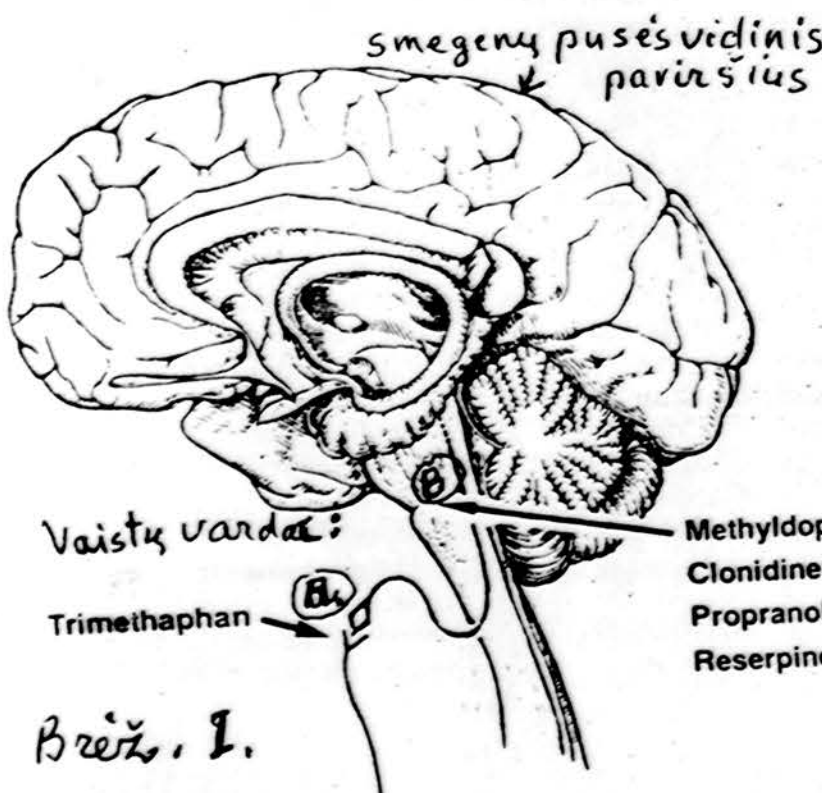
Atsakymas. Gydytojo uždavinys nepakenkti, jei ir negali padėti. Gimines netvarkėtos senutės reikalų kaip reikiant, kad atvežė ligoninėn su pragulomis, nevalgusią ir išsekusią — mirštančią. Tai jų kaltė. Jei ligoninėje ligoniui atsiranda pragula ant sėdynės — atleidžiama to ligonio prižiūrėtoja. Gerai slaugant, tokia negerovė neturi gautis.

Kiekvieną ligonį ligoninėje reikia gydyti visomis dabar galimomis priemonėmis. Jei nori ligonį numarinti — namie taip elkis. (Savo sąžinę, jei dar kokią turi, gali taip nežmoniskai apunkinti.) Tik ne ligoninėje. Tamsta nesupranti gydymo esmės, nes žiūri ne kaip reikiant slaugės akimis į gydytojo darbą.

Sauai pro šalį ir apie kunigo bei giminių maldas. Jie prašė mirties laimingumo, bet negėdė jai mirties. Tai labai lietuviškas, nuoširdus ir pagaidautinas elgesys to dvasiško ir giminių. Tos visos suvestos triubelės ligoniui nebuvo kažkoks nepaprastas gydytojo elgesys, bet elinis gydymas tokio ligonio. Visi dabar ir visur dabar gydytojai su tokiais ligoniais taip elgiasi. Išmintingas to pakaks, o kitoks paliks su sava „išmintimi“ vargti toliau.

KITOKS TADA BŪDAVO GYVENIMAS...

Per Rasos šventes (ilgiausių dienų ir vasaros saulėgrąžos proga, birželio antrąją pusę) žmonės garbino vandenį, kuriam buvo priskiriama augmenijos auginimo ir nuvalomoji galia. Todėl ligoniai prieš saulėtekį maudydavėsi ežeruose, upėse bei šaltiniuose, tikėdami pasveikti, o sveiki maldėsi, kad apsaugotų nuo ligų, raganysečių ir kt. Prie vąpėdus buvo atliekamos apeigos ir burtai. Buvo garbinama Rasa, kuri tautosakoje vaizduojama kaip mitinė būtybė. Jau pirmąkart žemdirbiai pastebėjo, kad naktį rasa atgaivina augmeniją. Šitaip ir bus atsiradęs Rasos kultas. Žemdirbiai anksti rytą apeidavo ratu savo lauką; tai turėjo apsaugoti pasėlius nuo visokių negandų. Kiti išbraidydavo rugių lauką — nukrėsdavo rasą, tikėdami tuo padidinti jų derlių.

Prieš hipertensiją veikia vaistai: A — į nervines ganglijas (junginius) ir B — į centrinę nervų sistemą. Čia yra vienos smegenų pusės vidinio paviršiaus brėžinys.

Vaistų vartai:

Guanethidine
Methyldopa
Phenoxybenzamine
Reserpine

Kraujagyslės

Diazoxide
Diuretics
Hydralazine
Minoxidil
Nitroglycerin
Nitroprusside
Prazosin

Kraujagyslės ir jos skersinio pjūvio brėžinys. Prieš pakeltą kraujospūdį veikia vaistai: A — į nervų kraujagyslių susijungimą ir B — į smulkesnių arterijų lygiuosius raumenis.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL.

Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Subscription Rates \$53.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$53.00. Foreign countries \$53.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitatimai už gautas prenumerasas nesiejami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atzīmima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$53.00	\$30.00	\$20.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$53.00	\$30.00	\$20.00
Užsienyje	\$53.00	\$30.00	\$20.00
Kitur — Amerikoje	\$53.00	\$30.00	\$20.00
Savaitinis (Seštad. pried.)	\$30.00	\$19.00	—

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudoję straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

PAGANYKITE AKIS TAMSA

Užmerkite pavargusias akis, prisidėkite delnų ir įsivaizduokite, kad prieš jus juda erdvė. Pasigrozėkite šia tamsa bent tris minutes — ir jūsų akys pailsės.

Gerito malda kaip vilko pasninkas.

DR. ZIBUTĖ ZAPARACKAS

DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
166 East Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. — 337-1285

DR. K. G. BALUKAS

Akuserija ir moteriškos ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Jei neatliepia, skambinti 374-8004
Pirma ligoninė pagal susitarimą

DR. Ant. Rudoko kabineta perėmė

DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą
Pirm. ir ketv. 1-7;
antr. ir penkt. 10-4; Šešt. 10-2 val.

DR. S. LAL

SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. ir penkt. 2-7
Antr. ir ketv. 9-12; Šešt. 10-1

DR. FRANCIS MAZEKA

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4
o-9; antr. 12-0; penkt. 10-12; 1-6

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

F.A.C.C.
KARDIOLOGAS
Širdies ligos
6132 S. Kedzie Ave., Chicago
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINĖS LIGOS — CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. ROMAS PETKUS

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

(Kaltba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses".
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS

SPECIALYBĖ VIDAUS IR KRAUJO LIGOS
Nechirurginis išsiplečiusiu vėnu ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road. Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Pirm., antr., ketv. ir penkt.

DR. WALTER J. KIRSTUK

Lietuvis gydytojas
3925 West 59th Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-3 val. popiet ir 5-7 val. vak.
Treč. ir šešt. uždaryta

DR. IRENA KYRAS

DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val. vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA KURAS

KŪDIKIŲ IR VAIKU LIGOS SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Ofiso tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

DR. ALBINA PRUNSKIS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
2659 W. 59 St., Chicago
Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ PUSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

DR. ONA VASKEVIČIUS

(VASKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6648 So. Albany Ave., Chicago
Val. antr. ir penkt. 3-5
kitos pagal susitarimą

Edmundas Vižinas, M.D., S.C.

Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kaltba lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austini)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

DR. PETRAS ŽILBOA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm., antr. ketv. ir penkt. 3-6; šeštadieniais pagal susitarimą

DR. PETRAS ŽILBOA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm., antr. ketv. ir penkt. 3-6; šeštadieniais pagal susitarimą

NEUŽGLIJUSIOS ŽAIZDOS

Tuo patiu metu, kai II pasaulinio karo sąjungininkai — vakariečiai ir sovietiniai rusai — džiaugiasi karo laimėjimais, Vakarinės Vokietijos spauda dažnai kelia klausimą, dėl ko Vokietija buvo per skaudžiai nubausta. „Die Zeit“ klausia, kodėl 1944 m. žiemą, kai jau buvo aišku Hitlerio pralaimėjimas, vakariniai sąjungininkai tvirtai laikėsi santarvės su sovietiniais rusais ir neatsisuko prieš Sovietų Sąjungą. Iškeliamas eilė faktų, kad Vokietijos generolai ir maršalai ir net partijos vadai tokį posūkį siūlė. Esą, jeigu tai būtų įvykę, pokario metais ir dabar nebūtų Sovietų problemos. Tiesa, anų dienų priešai dabar tapo sąjungininkais, o sąjungininkai priešais, bet jau per vėlai ir todėl minėtą klaidą gal netolimoje ateityje teksią apmokėti aukšta kraujo kaina.

Kai posūkis neįvyko, tai Vokietijos kapituliacijos sąlygas ir pokario meto Europos kraštų priklausomybę diktavo praktiškai ne JAV-bės su Anglija, bet Stalinas, motyvudamas pasilaikyti sau tą „teisę“ vien tik todėl, kad II pasaulinio karo kaina pasivertė 20 milijonų, o JAV-bėms tik 260.000 gyvybių.

Vokietijų politikos žurnalas „Der Spiegel“ (nr. 24, 1985) pasakė daug įdomių mums žinomų ir nežinomų faktų apie sovietinių rusų terorą 1944 — 5 m. sąvartyje Rytinėje Vokietijoje, ypač Rytų Prūsijoje (Mažojoje Lietuvoje).

Teroro Rytprūsiose varomoji propagandinė jėga buvo garsus sovietų Ilja Ehrenburgas (1891 - 1967), bolševikų spaudos korespondentas, įgavęs patyrimą dirbdamas Ispanijoje 1936 - 1939 m. pilietinio karo metu. Kokios jis tautybės, skaitytojai žino. Puolant Rytų Prūsiją, jis buvo Stalino paskirtas kariniu agitatorium — propagandininku generolo Černiachovskio, III Baltarusijos fronto vado, štabe. Per visą karo metą jis parašė apie 3000 atsisaukimų ir raudonosios armijos karių, skatinamas kovoti prieš vokiečius. Rusams užėmus Lietuvą, jis apsisistojė Vilniuje. Atrodė, kad čia jis parašė ir garsųjį savo „atsisaukimą“, kurio ištraukas pateikė „Der Spiegel“. Štai kai kurių jų vertimai: „Vokiečiai nėra žmonės. Nuo dabar žodis „vokiečiai“ mums yra pats biauiausias keiksmas. Mes neturime kalbėti žodžiais, mes turime žudyti. Jeigu tu nužudei vieną vokiečių, nužudei antrą — mums neturi būti kas nors maloniau, kaip žudyti vokiečius. Nieko nėra gražesnio, kaip vokiečių lavoną. Neskačiuok dienų. Neskačiuok nuėitų kilometrų. Skačiuok tik vieną — tavo nužudytus vokiečius!“

Sis ir kiti Ehrenburgo rašyti atsisaukimai buvo labai nežmoniški, žiaurūs. Jie tiko Stalinui, bet maršalas Žukovas jų nemėgė ir ne visais atvejais juos skelbdavęs. O Ehrenburgas reikalavo juos skelbti kartu su karo vado įsakymais. Nepasakė, kad „žudykite“, jis buvo kariuomenei perduotas per Vilniaus radio stotį ir išdalintas atspausstas ant mėlynų voko didumo kortelių.

Kita proga Ehrenburgas rašė: „Nereikia mums dabar knygų, meilės, žvaigždžių... Tera tik vienas tikslas — žudyti vokiečius. Visus juos reikia pakarti, sušaudyti, užmušti. To prašo jūsų, mieli kareiviai, jūs sena mamytė, užmuškite vokiečius! — šaukia pasiliekę vaikutis“...

Be daugybės milijonų aukų karą pralaimėjusiai Vokietijai kainavo daugelio žemių netekimas, teritorijos suokaldymas, o taip pat 14 milijonų vokiečių turėjo priimti iš rusams, lenkams, čekams ir kt. tekusių sričių. Iš 6 milijonų vokiečių, kurie pabėgo iš rusų užimtų sričių, pirmiaisiais „taikos“ mėnesiais sugrįžo 1,1 mil. žmonių, tačiau per kelias savaites jie buvo rusų suimti ir išgabenti į Sibirą. Nemažiau žiauriai elgėsi lenkai, kuriems atiteko apie 4 mil. vokiečių. Pagal jų „ypatingą įsakymą“, tremiamiesiems būdavo duodama pasirošti 15 minučių laiko ir pasiimti 16 kg bagažo, kurį dargi įvairių „kontrolių“ metu apiplėsdavo ir dažniais atvejais redukuodavo ligi nulio. Vienas vokiečių gydytojas, pervarytas per tokias „kontroles“, iš jų išėjo tik su apatinėmis kelnėmis. Dažniais atvejais tremiamieji patys nusižudydavo.

Labai žiauriai gyventojus suiminėdavo ir tremdavo rusai. Ypač jų kariai mėgo priesivartauti vokiečių moteris. Prievartauodavo ne tik kareiviai, bet ir karininkai, o taip pat atkeliavę rusų civiliai valdininkai. Daugelį kartų išprievartauotas moteris (nuo 12 iki 80 metų amžiaus) dažniais atvejais nužudydavo.

Vokiečių spauda, ilgą laiką tylėjusi apie rusų atliktus žiaurumus bei genocido veiksmus rytinėse Vokietijos srityse, šių įvykių 40 m. sukakties proga jau daugiau rašo. Užsimenama ir apie be galo tragiškus Nemerkiemio atsidūrę 1944.X.11, bet X.13 vokiečiai Nemerkiemį vėl atsiėmė. Ant per pagrindinę kaimo gatvę einančio plento jie pastebėjo daugybę sovietų tankų su trauksintų gyvulių, vežimų ir masiškai nužudytų civilių — vyrų, moterų ir vaikų lavonų. Prie „Baltojo asocio“ užėjo, jie pamatė aukštą vežimą, prie kurio kopėčių buvo prikaltos vinimis dvi nuogos nukryžiuotos moterys. Prie netoli esančios daržinės durų panasiu kryžminių būdu prikalti kaboją kraujuose paplūdsių mergaičių lavonai. Gretimame name buvo rastos 72 žiauriausiu būdu nužudytos moterys bei mergaitės. Kitame name aptiko sėdinčią 84 m. senutę. Jai buvo kastuvu nu-mušta pusė galvos. Rasta ir daugiau nužudytų moterų bei merginų. Visos jos prieš nužudymą buvo daugelį kartų išprievartauotos. Išniekintos ir po to nužudytos net 8 - 12 m. mergaitės. Rasti ir 50-ties prancūzų belaisvių lavonai. Vyrai (jauno amžiaus nebuvo — senukai) buvo rasti sušaudyti šūvais į pakaušį — rusams įprastu būdu.

Buvo sudaryta tarptautinė komisija, kuri protokolavo žudynes. Mėginta šį „Nemerkio reportą“ paskelbti Nuerenbergo teisme, kad būtų nubaustas ir „kaltininkas iš kitos pusės“. Deja, pasipriešinimo ne tik rusai, bet ir anglai su amerikiečiais, „nenorėdami pykinti savo sąjungininko“.

Panašų į čia aprašytą žudynių buvo daugybė. Deja, pokario metais ir dabar baudžiamieji tiktai vokiškų nacių nusikaltimai, o apie sovietinių rusų padarytas žudynes nutylima. Kas liečia pačią nugalėtą Vokietiją, tai sąjungininkai nubaudė niekuo nekaltas moteris, vaikus, vargšus ir ligonius, o tikrieji kaltininkai — nacių bonzos išsi-slapstė Rytų Vokietijoje ir kitur.

b.kv.

TOSTAS Į FIURERIO SVEIKATĄ

Antrojo pasaulinio karo kaltininkai (II)

„Aš gerai žinau, kiek daug šiltų jausmų turi vokiečių tauta savo Fiureriui. Todėl aš noriu pakelti tostą į jo sveikatą“.

Šventiška iliuminuotoje Kremliaus salėje Stalinas pakėlė savo taurę, kreipdamasis į Vokietijos užsienio reikalų ministrą Ribbentrop. Buvo jau po vidunakties. Baigėsi istorinė 1939 m. rugpjūčio 23 diena. Prieš vidunaktį sovietų užsienio reikalų komisaras Molotov ir jo kolega nacių Joachim von Ribbentrop pasirašė sensacingą dokumentą — nacių-sovietų nepuolimo paktą.

Ribbentrop'o pasitenkinimas veržėsi su kaupu: „Aš jaučiausi ten (Maskvoje), kaip namie — lyg būčiau buvęs su nacių partijos „kameradais“ Vokietijoje“ — vėliau pasakojė.

Per dvyliką valandų vokiečių misija atliko tai, ko prancūzams ir anglams nepavyko per penkis ilgus derybų mėnesius. Sovietai nerėsi iš kailio, stengdamiesi įtikti naciams. Jie sutiko nacių Maskvos aerodromu su iškilmingu paradu, kai karo orkestras grojo „Deutschland ueber alles“ ir Sovietų Internacionālą. Nacių su pasitenkinimu stebėjo dvi gretimai plevėsujančias vėliavas: vieną su svastika, kitą — su kūju ir pjautuvu. Niekas niekad nebuvo ko nors panašaus regėjęs ar įsivaizdavęs. Tai kas, kad svastika ant nacių vėliavos buvo atbulai prisita. Nacių nežinojo, kad toji vėliava buvo paimta iš filmų studijos, kurioje buvo sukamas antinacinis filmas; čia tos vėliavos paskirtis buvo visai kita. Tass tuojau paskelbė paties Molotovo suredaguotą komunikatą: „Vokietijos ir Sovietų

VYTAUTAS A.DAMBRAVA

Sąjungos vyriausybės, trokšamos saugios taikos tarp Vokietijos ir Sovietų Sąjungos... išpareigojo šalintis nuo bet kokio jėgos akto, agresyvinio veiksmo ir bet kokio puolimo vienos prieš kitą. Paklo galiojimo laikas nustatytas dešimčiai metų, po to jis automatiškai pratęsiamas dar penkeriems metams. Hitleris, išgirdęs apie Maskvoje ką tik pasirašytą sutartį, su džiaugsmu pareiškė: „Dabar aš turiu pasaulį savo kišenėje“.

Vakarai buvo pritrenkti. Prancūzų premjeras Daladier, lyg netikėdamas, pastebėjo, jog tai turėtų būti kokio nors žurnalisto išdaiga.

Britai tuojau padarė teisingą išvadą, kad Stalinas vedė dvigubą lošimą. Du aršiausi priešai susitarė, kai anglų-prancūzų misija, lyg pajaukai, sėdėjo Maskvoje, taip pat ieškodama karinio susitarimo. Apgaulingiausia, kad kelioms dienoms suspenduoti pasitarimai buvo numatyti tėti rugpjūčio 25 dieną.

Prancūzų-anglų derybų delegacijoms pasiteiravus, ar yra prasmės tėti derybas, maršalas Vorosilovas sausai pastebėjo, kad, vėliausiu įvykių šviesoje, derybas tėti būtų nevaisinga.

Stalinus iš karto kategoriškai užtikrino, kad Sovietų Sąjunga griežtai laikysis pasirašyto paktą. Niekas nežinojo, kad tasai sensacingas paktas buvo lyg priedanga papildomam slaptaim protokolui, kuris po karo buvo rastas vokiečių archyvuose. Iš jo paaiškėjo, kaip abu diktatoriai sutarė saltakraujai tarpusavy pasidalinti Rytų Eu-

ropą. Vokiečiams buvo užtikrintos teritorijos Rytų kryptimi, įskaitant ir Lietuvą (dėkui siena buvo pastumta iki Curzon linijos); sovietams buvo atiduota Latvija ir Estija, Besarabija Rumunijoje ir dalis Lenkijos. (Molotovas pravardžiavo lenkų valstybę „Versalio abortu“). Sovietai irgi buvo priskirta sovietų įtakos sferai.

Fiureriui davus įsakymą rugsėjo 1 dieną vykdyti Lenkijos sunaikinimo planą, jo kariniai pareigai Hitlerį išpėjo, jog Vakarų demokratinės valstybės galinčios irgi pradėti puolimą. Hitleris pasiepiant atkrito: „Daladier ir Chamberlain — jie yra tik maži kirminai; aš juos mačiau Muenchene“.

Stalinus buvo patenkintas. Jis neįjutė karo baimės, o teritorijos ekspansija jau buvo užtikrinta. Kiekvienas Hitlerio judesys karinėje Europos šachmatų lentoje tik stiprino šį Stalino įsitikinimą, jog Vakarai buvo tikrai silpnas sąjungininkų blokas. Austrijos „Anschluss“ ir Čekoslovakijos „nušlavimas“ nuo Europos žemėlapiu tai patvirtino. Chamberlain dar vis desperatiškai ieškojo kelių susitaikinti, tačiau be rezultatu.

Dėl ideologinių skirtumų Stalinus irgi nesijaudino. Čia jis parodė gabumus klasatos politikoje: jis norėjo laikyti visus kelius sau atvirus. Tai daryti atrodė nesunku, ypač, kad Hitleris, vedęs irgi panašų žaidimą, jam atrodė tuo tarpu tikrai prielankus.

Kartą pasitarimuose nacių atstovas Weizaeker sovietams pasakė, kad Vokietijoje komunistai privilegijų neturi — jie, atvirai kalbant, yra „išvesti iš rikiuotės“. Weizaeker pridūrė, kad ir Maskva neturinti jausi pareigos rodyti kokias nors simpatijas nacional-socializmui. Rusų atstovas Astakov reaguavo, lyg neturėtų jausmų ar ambicijos. Jam atrodė, jog yra pilnai įmanoma vidaus ir užsienio politiką traktuoti visiškai atskirai.

Kiek liečia slaptaį protokolą, tai buvo imtasi specialių priemonių užtikrinti, kad toji paslaptis neišvystų dienos šviesos. Slaptojo protokolo ketvirtajame paragrafe buvo reikalaujama kiekvienam, žinančiam jo turinį, padaryti sekantį pareiškimą: „Pasižaduoju žinoti apie slaptojo protokolo egzistavimą laikyti šį pareiškimą patvirtinu savo parašu“.

Lietuvių Labdarių sąjungos susirinkime tolimesnė veikla aptaria Sv. Vilos administratorė ses. Genovaitė Kripas, tarybos pirm. dr. L. Sidrys ir tarybos narys dr. B. Grigaliūnas.

Nuotr. Jono Kuprio

MARIJONŲ GIMNAZIJA PRISIMENANT

ANTANAS MASIONIS

14

Besvarstant susidariusią padėtį, pirmiausiai nutarėme laikytis klasėje labai ramiai, kad praeidamas por šali koks nors tuo metu laisvas mokytojas ar bendrabučių prefektas kun. Gergelis net nepastebėtų, kad pas mus nėra mokytojo. Antra mintis buvo daug baisesnė, nes buvo aišku, kad mums šita išdaiga jau geruoju nesibaigs. Kadangi kun. Kazakas dar turėjo mūsų klasėje trečiąją pamoką graikų kalbą, tai šokome visi kartoti tai dienai užduotų 10 eilučių iš Ilijados, nes galvojome, kad kai jis tada ateis, tai bus tikros pjautynės. Privarys tiek dvejetų, kad net čiudėsime. Taigi, nieko nelaukdami kibome į darbą, vienas kitam aiškindami visokias Homero išsireiškimų plonybes, kad tik kaip nors atsilaikytumėm.

Pagaliau pasigirsta skambutis. Klasėje jokio judesio. Visi subėdė akis į kun. Kazako kambario duris. O galgi mes klydome, manydami, kad jis nuo mūsų buvo užsirašęs. Gal jis buvo išėjęs iš savo kambario, tik mes buvome to nepastebėję. Ne, neklaidome. Štai atsidaro durys, ir kun. Kazakas, kaip niekur nieko, net nepažvelgęs į mūsų klasę, nueina sau žemyn į mokytojų kambarį. Mums dar baisiau. Antroji pamoka praeina su didelia įtampa, visi gerokai susinervinę. Suskamba skambutis jau į trečiąją pamoką. Galvojame, kad, jei mūsų likimas

dabar ir neišsprends, tai vis tiek kas nors paaiškės. Mes jau net nesitarėme, ką dabar darysime, nes manėme, kad jau ir joks atspėjimas mums dabar nieko nepadės. Reikėjo tik laukti ir žiūrėti, kas gi čia dabar bus.

Štai jau kun. Kazakas prie durų. Įeina, pasisveikina klasę, atsisėda į katedrą, atsiverčia klases dienyną, ir šio dienos pamoką. Sekame kiekvieną jo judesį, laukiame, kada jau pradės sakyti mums pamokslą ar ką kita. Kol kas nieko. Išsukia vieną mokinį, klausinėja iš užduotos pamokos, liepia išversti į lietuvių kalbą penktą eilučių, parašo pažymį, šaukia kitą. Tai pati procedūra. Pabaigęs klausinėti, tuoj ima aiškinti pamoką kitai dienai. Tarytum, visai nieko nebūtų atsitikę. Netrukus suskamba ir skambutis pertraukai. Ir vėl nieko. Pasiima jis sau knygas ir dienyną ir išeina iš klases, netaręs mums rūpimu reikalu nė pusės žodžio.

Mums ir vėl baisu. Jei jis mums taip nieko nesako, tai bus tikrai blogai. Beveik garantuota, kad šis dalykas bus iškeltas mokytojų tarybos posėdyje, bus tardymas, ir bus nubausta visa klasė, nes, nors mes Bazilevičiaus spontaniškai išdaigai ir nepritarėme, bet jo išduoti nesirengėme. Sulaukiame antros dienos. Vėl turime dvi kun. Kazako pamokas. Ateina jis į vieną pamoką — nieko. Ateina į kitą — irgi nieko. Jis nieko, ir mes nieko. Kad taip tai taip. Laukiame toliau. Įtampa nemažėja, ir darbas neina, kaip reikia. Labiausiai pergyvena Bazilevičius, ir ne tik už save, bet ir už kitus.

Taip ateina ir trečioji diena, ir Bazilevičius neišstveria. Atėjus kun. Kazakui į pamoką ir užrašius viską į dienyną, mūsų Jonas atsisoja ir prabyla. Prabyla ne savo vardu, bet už visą klasę, atsiprašydamas už tokią nevalyją išdaigą ir, net nelaukdamas jokio žodžio iš kun. Kazako, paklausia, kas mums dabar už tai bus. „Kaip tai, kas bus?“

Slapto protokolo klausimui iškilus Nuerenbergo teisme, sovietai įsižeidę jį atmetė: falsifikatas! Tačiau tikrų dokumentų originalai neklysta. Slaptojo protokolo autentiškumo klausimas visai nekyla.

Taigi, Hitlerio-Stalino susitarimu, kuris buvo išreikštas slaptaim Ribbentropo-Molotovo protokole, Suomija, Estija ir Latvija atiteko Sovietų Sąjungai. Nacių ir sovietų įtakos sferas skyrė Pisos, Narevo, Vyslos ir San upės. Nebuvo galutinai susitarta, ar turėtų egzistuoti maža „simbolinė“ Lenkijos valstybė; Vokietija ir Sovietų Sąjunga nutarė tą klausimą spręsti vėliau; tai buvo menkos svarbos reikalas. Balkanų kraštus liečianti padėtis buvo tik labai abstrakti aptarta. Buvo aišku, kad Besarabija atitenka Rusijai. Vokietija sakėsi neturinti jokių politinių interesų Balkanuose. Tai buvo dar ateities laukias slaptojo protokolo skirsnis, kuris vėliau išsaulė skirias aštrių susikirtimų Hitlerio su Stalinu.

Spalio mėn. 11 d. 1939 m. Stalinas Kremluje išskėlė didelę banketą Lietuvos vyriausybės delegacijai. Tą pačią dieną, aukštas NKVD pareigūnas, Ivan Aleksandrovič Serov, baigė ruošti instrukciją Nr. 001223. Ji lietė „antisovietinių elementų“ deportacijos tvarką iš Baltijos valstybių. Viršuje buvo įrašas „visiška slapta“. Dokumente pažymėta, kad „antisovietinio elemento deportavimas yra didelė politinės svarbos reikala“. Instrukcijoje nurodyta, kad deportacijų metu, namų duryturčių, jei reikalinga, išlaiztos. Jei kaimynai atskubėtų gelbėti — jie turi būti jėga nuvyti šalin. Seimų transportas turis būti griežtoje NKVD priežiūroje. Tremiamieji turis būti gabenami į artimiausią geležinkelio stotį. Tikslai tada ir ten tėvac privalo būti atskirtas nuo šeimos ir transportuojamas atskirai. Galutinė deportacijos vieta negali būti skelbiama. Ir taip toliau...

1939 m. lapkričio mėn. 30 d., Raudonajai armijai užpuolus Suomiją, Vokietija laikėsi neutraliai. Fiureris širdo, kad Mussolini ir Ispanija palaikė Suomiją. Sovietų Sąjunga apsiriko, galvodama, kad jai, kaip hitlerinei Vokietijai, užteks Suomiją paklupdyti. Karas pareikalavo daug daugiau laiko ir aukų. Berlynas baiminosi, kad dėl užtrunkančio karo gali susitrukdyti žaliavų pristatymas iš Sovietų Sąjungos nacių karo industrijai. Hitleris bandė tarpininkauti karą baigti, tačiau sovietai liko kurti, kol Suomija nebuvo nugalėta ir teritorijos gabalas

(Karelija) nebuvo iš jos išplėstas.

1940 metų birželio mėnesio 15 d., kada vokiečiai, kariuodami Vakarų Europoje, neturėjo laiko sekti Stalino machinacijų. Raudonoji armia nusiauė Baltijos valstybes ir jas jėga prisijungė.

Tų metų rugsėjo mėn. pabaigoje Ribbentropas ir Molotovas viešai paskelbė bendrą pareiškimą: esą padarytas pagrindas pastoviai taikai Rytų Europoje įgyvendinti. Sovietų Sąjunga buvo vienintelis kraštas, sudaręs draugiškumo sutartį su naciiais. Dabar abi vyriausybės kreipėsi į Vakarų sąjungininkus, ragindamos baigti karą. Šį kartą Chamberlain neturėjo jokio noro lįsti į Hitlerio-Stalino spastus. Jo reakcija buvo tiesi, kritiška iki sarkazmo: „Vokietijos kanclerio siūlymas garantuoti Europos saugumą yra pagrįstas jo atsiektais karo laimėjimais ir jo teise elgtis saivališka su tais, kuriuos jis laiko savo valdžioje. Anglija joku atveju nepriims tokios prielaidos“.

Molotovas pilnai pritarė. Karo grobis teritorija ir žmonėmis — net valstybėmis — jau buvo sovietinės mėsos naguose. Tačiau slaptai Kremlius norėjo, kad karas tęstųsi, išsekindamas Hitlerio armijų jėgą. Taigi, turis vykty taikos pasitarimai, bet jie neturi pasisekti. Tuo tarpu Sovietų Sąjunga savo dėmesį koncentravo į „santykių stabilizavimą“ Baltijos jūros zonoje: Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje — ir Suomijoje.

PRIEŠ SIMTMEČI PASAKYTI ŽODŽIAI

Jei Evangelija turėjo pasauliui atnešti taiką, tai turėjo lygiai ir tuo pat metu veikti aukštuosius ir žemuosius visuomeninius sluoksnius: pavargėliusirturtinuosius, darbavus ir darbininkus. Tuo tarpu, reik pripažinti, kad ne tik žemiausiose mūsų laikų visuomenės sluoksniuose, bet dažnai taip pat ir viršų, aukštuosiuose ir vidutiniuose sluoksniuose, krikščionybė yra nustojsi geriausios savo visuomeninės įtakos dalies. Atmetus išorinę religinę skraistę, dažnai gudriai užmaskuotas kaukes, reikia konstatuoti liūdną faktą, kad aukštieji sluoksniai jau dažnai nebeturė ne tiek tikybinės nuovokos ir jausmų, kiek turi mūsų liaudies; jau jie yra tapę svetimesni Evangelijos dvasiai, negu paskutinioji. Mato me šapą proletaro akys, o rąsto neįžiūrime turtuolio.

A. Leroy-Beaulieu

Nieko nebuvo, ir nieko nebus,” atsakė kun. Kazakas. „Aš buvau labai patenkintas,” kalbėjo jis toliau, „kad jūs manęs neįsileidote. Tą dieną turėjau tiek darbo, ruošdamas vieną apyskaitą, tad buvau labai laimingas, gavęs vieną valandą laisvo laiko.“

Ir tai buvo viskas. Jokios bausmės, net jokio pabarimo. Iš karto mums atslūgo visa mūsų baimė, ir pasidarė taip ramu ir gera. Nežinojome kaip džiaugtis. Sitoks kun. Kazako ano incidento išspėndimas nepaprastai pakėlė mūsų akyse jo autoritetą ir nuosirdžią pagarbą. Kaž tik esu pasakęs, kad mums už tai nebuvo jokios bausmės, bet tai netiesa. Tai dviejų trijų dienų įtampa iš tikrųjų buvo mums labai didelė bausmė, bet čia nebuvo kaltas kun. Kazakas, o mes patys. Vietoj padarę išdaigą jam, mes patys padarėme daug didesnę išdaigą sau patiems. Tai buvo mums kartu ir didelė pamoka, nes ignoravimas kartais gali daug daugiau naudoti atnešti negu suėjimas su kuo nors į konfliktą, ypač dėl kokio menkniekio.

Prie gimnazijos vadovybės galima priskaityti dar ir mokytojų tarybos sekretorių. Juo buvo irgi mariojonas kun. Vladas Mažonas. Jis visus ketverius metus buvo ir mūsų klases auklėtojas ir religijos mokytojas. Nors religijos pamokų turėjome tik dvi savaitę, bet mes jį matėme ir turėjome su juo visokius reikalus beveik kasdien, nes jis daug dirbo su jaunimu, ypač su skautais ir ateitininkais. Jis buvo ne tik mūsų gimnazijos ateitininkų kuopos dvasios vadas ir globėjas, bet globėjo visų Mariampolės miesto mokslo įstaigų skautus ir kai kurias ateitininkų sekcijas ir būrelius, ypač eu-charistininkus. Jis labai mėgo jaunimą, ir jaunimas mėgo jį. Jis buvo pats populiariausias jaunimo globėjas.

(Bus daugiau)

JAUNIMAS ATLIKO POZITYVŲ DARBĄ

„Ajajai!... Dėl ko gi užsū-
rūstino „Draugo“ editorialis-
tas, mielas kolega b. kv.? Pa-
sižiūrėkime, kas jo rašoma
birželio 11 d. nr. (reikalas su-
kasi apie Ethnic Community
Services išleistą kompiliaciją
„Lietuvių spaudos žvilgsnis į
OSI“):

„Leidiny — neleidiny, gal
geriau būtų jam vardas, „kra-
tinys“. Žirkle iškarpyti mū-
sų spaudoje paskelbti straips-
niai ir be didesnės atrankos
vėl iš naujo paskelbti mums
patiems. Ir tai trūksta reika-
mos jų dokumentacijos, siste-
mos. Nežinia, dėl redaktorių
ar dėl spaustuvės kaltės nu-
pjautos kai kurių straipsnių
atraščių dalys — taigi nu-
kirstos lyg jų galvos per visą
kaktą. Įdėta ir tokių rašinių,
kurių gal nereikėjo dėti, bet ne-
atspausdinta tai, kas turėjo
būti atspausdinta. Redakcinio
bei techniško požiūriu leidi-
nys paruoštas žemiau bet ko-
kios kritikos. Iš jo galima pa-
simokyti bent tiek, kaip
nereikia tokių leidinių reda-
guoti ir leisti. Nenuostabu,
kad redaktoriai nė nepasira-
šo, pažymėti tik dvi studen-
tės, jų „atrinkęjos“. Užtat pa-
sirašo leidėjas — „Ethnic
Community Services“. Kas ta
institucija — lietuvių ar ame-
rikiečių, nevisi žino. Lietu-
viams nieko nesako ir jos var-
das. Jeigu tai lietuvių įstaiga,
tai reikia žinoti, kad mes esa-
me praradę mūsų organizacijos
vadinti lietuviškais vardais.
Taditi atveju „Ethnic Commu-
nity Services“ išminčiai turė-
jo savo vardą bent ir lietuvių
kalba išverti, nes ir amerikie-
čių institucijų vardus, pagal
mūsų kalbos dvasią, lietuviš-
kai rašome“.

„Bet ar negeriau būtų bu-
vę“, baigia b. kv., „kad šio lei-
dinio leidėjai būtų pasitelkę
reikalingą išmanančius asmenis,
paruošę ir išleidę panašios ap-
imtės tik žmoniškai redaguotą
knygą anglų kalba apie
Specialių tyrimų įstaigą ir jos
bendrądarbiavimą su KGB“.

Žinoma, kad reikalinga
knyga anglų kalba (ir, be abe-
jonės, „žmoniškai redaguota“)
apie OSI ir jos bendra-
darbiavimą su KGB. Tačiau
tai visiškai nepaneigiamas fak-
to, jog reikalinga ir toliau knyga,
kokią lietuvių kalba išleido
Ethnic Community Services
(ECS). Pasakysime šitaip:
anglų kalba knyga šiuo metu
užvis reikalingiausia, tik tai
neįrodo, kad visokios kitokios
jau būtų nereikalingos. Trokš-
tančiai labiausiai reikia van-
dens, bet ilgiamui neapsisėjęs
ir be maisto.

Kas ta per knyga, kurią iš-
leido ECS, ir kokia jos paskir-
tis? Didelio galvosūkiu čia nėra.
Leidinyje surinkta netoli
100 straipsnių, OSI tema per
pastaruosius kelis metus pasi-
rodžiusių lietuvių spaudoje.
Niekada daugiau, nieko mažiau.
Straipsniai perspausdinti be
komentarų. Taigi, kas per-
skaitys šį leidinį, turės gerą
vaizdą, kas mūsų laikraščiuose
šiuo klausimu buvo rašyta.

Be to, kam iš viso tokio lei-
dinio reikėjo? Kodėl atsakui lei-
dinio išleisti tai, kas jau buvo
paskelbta periodinėje spaudoje?
Atsakymas ir čia gana nesu-
dėtingas. Mūsų spauda ne vi-
sus pasiekia. Neseniai viena-
me mieste, kur yra didelė
lietuvių kolonija, buvo su-
kvietusi visi tame mieste prak-
tikuojantys lietuvių advoka-
tai tam, kad būtų
pasiinformuoti ir pasidalinti
mintimis OSI klausimu. Pa-
aiškėjo, kad nė vienas jų ne-
prenumeruoja (ir neskaito)
„Draugo“ (O daugiau nei pu-
sė visų lietuvių spaudoje pasi-
rodžiusių šia tema straipsnių
tilpo kaip tik „Drauge“). Ar
berekia stebėtis, jog tų asme-
nų turimų apie OSI žinių

apimtis bei kokybė pasirodė
besanti apverktino lygio?

Nežiūrint didelių Ameri-
cans for Due Process bei kitų
organizacijų veikėjų pastangų
OSI klausimu informuoti vi-
suomenę, važinėjant po lietu-
vių kolonijas ir mūsų spaudoje
įskelbiant straipsnius, tiems
patiems veikėjams teko įsiti-
kinti, kiek daug dar yra mūsų
tautiečių — kartojam, ne vien
eilinių, bet ir „aukštai iškilu-
sių“, svarbių organizacijų val-
dybose postus užimančių, net
advokatų! — kurie tuo reikalu
orientuojasi žymiai mažiau,
negu pagal spaudai teikiama
informacijos lygį tai turėtų bū-
ti. Vadinasi, mūsų laikraš-
čiuose pasirodžiusi informaci-
ja ne visur įsisunkė; daugelio
JAV lietuvių žinių bagažą pa-
siliko stambius spragus. Galų
gale — laikraščiuose išspaus-
dinta medžiaga greitai nusi-
meta, tad surinkti ją į vieną
vietą reikiama pasitarauti jos
ilgesniam išlaikymui.

Žodžiu, šis rinkinys bus
mažų mažiausiai tiek pat ver-
tingas, kiek ir jame sudėti
laikraštinių straipsniai, in-
formavusieji mūsų visuomenę
apie OSI darbus. Iš tikrųjų, jis
turės dar ir pridėtinę vertę,
nes į jį pateko rašiniai ne tik iš
„Draugo“, bet iš beveik visų ta-
tema ką nors spausdinusių iš-
eivijos liet. laikraščių, o ka-
dangi ne visi mūsų tautiečiai
prenumeruoja „Draugą“, dar
mažiau — visus laikraščius, o
tik labai retas spauda (ar jos
išskarpas) komplektuoja, tai šis
leidinys įgalins prieinamą ir
patvartią formą su ta informaci-
ja susipažinti kiekvieną, ku-
ris tik moka skaityti lietuviš-
kai.

Be to, leidinys bus pravartus
ir tų šalių lietuviams, ku-
rių spauda šiuo klausimu ma-
žai ar nieko neradė, bet kur
pastaruoju metu kyla tas pats
pavojus, kaip ir JAV. Taip,
pvz., yra Kanadoje. Kadangi
tik mažas Kanados lietuvių
nuosimtis prenumeruoja JAV
lietuvių spaudą, jiems rinkini-
je suteiktos žinios bus svei-
čios, įdomios ir aktualios, nes
krašto vyriausybė kaip tik da-
biau ten ruošiasi pradėti „na-
cių“ medžioklę.

Be to, gal vis tiek toks tikslas
nepateisinio išlaikymo? Gal laiką
bei išteklius, suvartotus lei-
džiant šią knygą, būtų geriau
buvę paskirti kuriam nors ki-
tam darbui?

Kaip tik dėl šios priežas-
ties, kad būtų sutaupyta kaip
galima daugiau lėšų, leidinys
ir paruoštas pačiu pigiausiu
būdu. Tačiau tas pigiausias
būdas anaipol nėra „pigiai“ ar
„neestetiškai“ atrodantis.

VI-tajame PLB seime (1983
m.) buvo nutarimu priimta jau
seniai dr. J. Račkausko, Ped.
lit. inst. bei Studijų ir tyrimo
centro direktoriaus, o taip pat
ir kitų mūsų su knygomis su-
sijusių visuomenininkų perša-
ma mintis, jog knygų reikėtų
leisti kuo daugiau, bet nebūti-
nai „tradicinėmis“ priemonė-
mis, kurios vis labiau brangs-
ta. Pvz., užuot rankraštį nešus
spaustuvėn, kad jis būtų rin-
kykloj surinktas ir presu at-
spausdintas, galima jį gera ra-
šomąja mašinėle perrašius
fotografiniu būdu padauginti.
Arba, norint išleisti laikrašti-
nius straipsnius, galima juos,
užuot iš naujo perinkus, tik
nufotokopijuoti ir paskui su-
rūšyti į leidinį.

Šitaip ir parengtas minė-
tas OSI tema straipsnių rinki-
nys. Reikia pasakyti, kad re-
zultatas atrodo solidžiai:
kopijavimo darbas švarus, po-
pierių geras, įrišimas į gra-
žios spalvos minkštas virše-
lius tvirtas. Techniniu
atžvilgiu — ko daugiau bene-
rėti? O redakcinio atžvilgiu
darbas atliktas irgi ne „že-
miau bet kokios kritikos“. Rin-

kinys aprūpintas įvadu, turi-
niu, indeksu. Kone visi
straipsniai dokumentuoti —
pažymėta, kuriam laikrašty-
je kuria data pasirodė (viena
kita šia prasme spragelė pasi-
taikė turbūt dėl neapsižiūrė-
mo). Prikišamas „sistemos trū-
kumas“ taip pat neįrodytas.
Kadangi į rinkinį sudėti
straipsniai buvo parašyti ne
specialiu rinkinio redaktorių
užsakymu, o paimti tokie, ko-
kie jie pasirodė spaudoje, tai ir
„sisteminti“ juos buvo ne-
lengva, nes, tiesa pasakius, di-
delė straipsnių dalis liečia ne
vieną kurį nors bendrosios
OSI temos aspektą, o po kelis
iš karto. Į tai atsižvelgiant, ra-
šinių suskirstymas pagal an-
trines temas visai neblogas.

Visuomet galima pasigin-
čyti dėl atrankos. Skirtingai
nuo b. kv., aš neradau ten to-
kių straipsnių, kurių, mano
nuomone, nebūtų reikėję dėti.
(Pvz., man atrodo ne pro šalį,
kad „jamžinta“ ir „Naujienų“
sapaliojimai — nors kukliai,
vos vienu straipsniu —, taip
pat ir komunistų leidžiamos
spaudos „priešingos nuomo-
nės“.) Kita vertus, sutinku su
b. kv., kad rinkinys galėjo bū-
ti dar platesnis (nors tai ir taip
jau didelio formato, 160 psl.
knyga). Bet šiaip iš esmės nie-
ko degančiai svarbaus jame
neturksta. O kad atranka pa-
sižymi dideliu įvairumu, jam
tik pliusas. Leidinyje yra vis-
ko: ir faktus pateikiančių re-
portazų, ir analitinių komen-
tarų, ir organizacijų
atsižaukimų, ir jausmingų at-
siliepimų iš „eilinių lietuvių“,
ir dar šio bei to. Trūksta tik to-
kių straipsnių, kurių autoriai
pareiškia savo neigiamą nuo-
monę apie žydus, bet kaip tik
dėl šitokių pareiškimų šian-
dien amerikiečių spaudoje ban-
doma visą mūsų veiklą prieš
OSI-KGB sanderiui suniekti.

Galop — leidojė ir jo vardo
klausias. Kolega b. kv. rašo,
kad „nevisi žino“, kas tai per
vienis, tie „Ethnic Community
Services“. Bet turbūt mažai
yra tokių dalykų, apie kuriuos
„žinotų visi“. Pats b. kv., spē-
čiau, apie ECS žino pakanka-
mai, bet skaitytojų vis tiek ne-
apšviečia, nepasidalina su jais
tomis žiniomis, kurias pats
šiuo klausimu turi. Kokiomis
žiniomis? Nagi kad ir toki-
mis, kurios per pastaruosius 10
m. laikotarpį buvo skelbiamos
„Drauge“. Susumuokime tik
tai, ką atsimename apie ECS
be specialaus pasiteiravimo.

Įsisteigusi 1975 m., ECS
teikia jaunimui progą su profesio-
nalu pagalba vykdyti kokį
nors mūsų visuomenėje naudingą
uždavinį. Šiuo metu vei-
kia dvi ECS įstaigos: adv. P.
Žumbakio advokatūroje ir M.
Morkūno spaustuvėje. ECS ko-
vojo ir tebekovoja už Mar-
quette Parko gyventojų teises
bei saugumą (pvz., yra prave-
dusi nutarimą 69-tąją gatvę
padaryti vienos krypties ir ry-
tus; padeda lietuviams iš-
traukti į šio krašto politinio
gyvenimo audinį (verbuoja tau-
tiečius, kad taptų JAV pilie-
čiais; talkino užpildant gy-
ventojų surašinėjimo blankus)
ir kt. Nors ECS mažai rekla-
muojasi, tačiau per jos „mo-
kyklą“ yra perėję dešimtys
jaunuolių, atlikę vienokį ar ki-
tokį visuomeninį darbą. Ka-
dangi ECS veikia kaip lietu-
viams padedanti amerikiečių
organizacija, tai ir jos vardas
paprastai paliekamas anglų
kalboj (lietuviškai jį galėtume
apytikriai išversti „Etninės
bendrruomenės tarnyba“).

Minėto rinkinio išleidimas
— ne pirmas ir ne paskutinis
šios tarnybos darbas. Kaip tik
dėl to už egzempliorių prašo-
ma net 15 dol. auka. Ši kaina,
aišku, keleriopai prašoka lei-
dinio paruošimo savikaina, ta-
čiau iš gauto pelno bus vykdo-
mi tarnybos ateities
uždaviniai. Leidinį įsigyti ga-
lima šiuo adresu: ECS, c/o
Morkūnas Printing Co., 3001
W. 59th St., Chicago IL 60629.
Užsakymus prašoma siųsti
paštu.

„Visi gerai žinome, kad
Mykolas Drunga

PENKIASDEŠIMT M. ALTORIAUS TARNYBOJE

Kunigą Praną Jokubaitį prisimenant

Prieš 50 metų, kaip ir kas-
met pavasariais, žydėjo sodai,
darželiai ir laukai. Šventu
idealizmu degdamas jaunuos
Pranas Jokubaitis nuėjo ki-
tu keliu, negu jo bendraam-
žiai draugai. Jis nuėjo
darbuotis sielų ganymo lau-
kuose, paklūses Kristaus Iš-
ganytojo šaukimui: „Pjūtis
yra didelė, o darbininkų ma-
ža; eik į mano vienuogyną!“
Gerai, Viešpatie, klausau, ei-
nu. Bet ką man reikės ten da-
ryti? Kur reikės man eiti? Eisi
visur, kur tik kunigui reikės ei-
ti: iš namo į namą; iš kaimo į
kaimą; iš miesto į miestą; iš
kontinento į kontinentą. Bet
tik eik, nesustok, nepavark,
nenusimink. Skelbk Evangeliją,
dalink žmonėms sakra-
mentus, guosk nelaimingus,
lankyk ligonius.

Palik savo tėvus, gimines ir
draugus. Palik savo tėviškėlę
žaliojoje Zanavykijoje. Palik
ten kvepiančius miškus, kve-
piančiąs sienas pradalgės ir
banguojančius jūrų laukus. Po
9 metų darbuotės Lietuvoje iš-
keliauk į svetimą ir karo au-
dos nuteriotą vokiečių žemę,
darbuokis ten tarp lietuvių pa-
bėgėlių, dalinkis su jais ne tik
pagalutinio duonos kąsnio, bet
ir jų rūpesčiais bei vargais.
Paskui stovyklą mažinant ir
lietuviams emigruojant į už-
sienius, kelkis į Kolumbiją, P.
Ameriką. Paskui į Kanadą ir
pagaliau į Ameriką. Dabar
jauciu jau esu priejęs savo ra-
šinyje tą vietą, kur turu bent
trumpiausius žodžius sumi-
nėti jubilijot darbovietes, nuo
jo pirmųjų žingsnių Lietuvoje
ligi dabarties.

Šį pasaulį Pranas Jokubai-
tis išvydo pasiturintį ūkinin-
kų šeimoje Vardiūlių kaime,
Gelgaudiškio parapijoje. Ša-
kių apskrityje 1908 metais rug-
sėjo 17 dieną. Neminiu visų
mokyklų, kurias Pranas lan-
tomis žiniomis, kurias pats
šiuo klausimu turi. Kokiomis
žiniomis? Nagi kad ir toki-
mis, kurios per pastaruosius 10
m. laikotarpį buvo skelbiamos
„Drauge“. Susumuokime tik
tai, ką atsimename apie ECS
be specialaus pasiteiravimo.

Įsisteigusi 1975 m., ECS
teikia jaunimui progą su profesio-
nalu pagalba vykdyti kokį
nors mūsų visuomenėje naudingą
uždavinį. Šiuo metu vei-
kia dvi ECS įstaigos: adv. P.
Žumbakio advokatūroje ir M.
Morkūno spaustuvėje. ECS ko-
vojo ir tebekovoja už Mar-
quette Parko gyventojų teises
bei saugumą (pvz., yra prave-
dusi nutarimą 69-tąją gatvę
padaryti vienos krypties ir ry-
tus; padeda lietuviams iš-
traukti į šio krašto politinio
gyvenimo audinį (verbuoja tau-
tiečius, kad taptų JAV pilie-
čiais; talkino užpildant gy-
ventojų surašinėjimo blankus)
ir kt. Nors ECS mažai rekla-
muojasi, tačiau per jos „mo-
kyklą“ yra perėję dešimtys
jaunuolių, atlikę vienokį ar ki-
tokį visuomeninį darbą. Ka-
dangi ECS veikia kaip lietu-
viams padedanti amerikiečių
organizacija, tai ir jos vardas
paprastai paliekamas anglų
kalboj (lietuviškai jį galėtume
apytikriai išversti „Etninės
bendrruomenės tarnyba“).

mūsų „Achilo kulnis“ (silp-
niausioji vieta) yra jauni-
mas“, rašo b. kv. savo veda-
majame. Peržiūrėjus ECS
išleistą rinkinį, matyti, kad
daugiau nei pusė visų straips-
nių parašyti asmenų, nesulau-
kusių 40 m. amžiaus. Į tą pa-
čią kategoriją įeina ir leidinio
redaktorės Laima Sidrytė ir
Gina Remienė. Bent pasiprie-
šinimo OSI-KGB sanderiui at-
veju mūsų „Achilo kulnis“ glū-
di kitur.

Baigiant tačiau negalima
nepabrėžti, jog iš visų mūsų
spaudos darbuotojų, tiek jau-
nų, tiek senų, b. kv. pirmasis
pastebėjo ir pastebėjus pami-
nėjo leidinį, apie kurį čia rašo-
me. Jaunimas jaustuisi dar
daugiau paskatintas, nors ir
kieto kritikos žodžio, jeigu vy-
resnieji jo darbus sekty su tuo
pačiu dėmesiu, kurį jam pasto-
viai rodo Bronius Kviklys.

Mykolas Drunga

CLASSIFIED GUIDE

HELP WANTED

AVON

Užsidirbkite ekstra pinigų parda-
vinę AVON. Informacijai apie
pirkimą ar pardavimą kreipkitės
angliškai tel. 470-5747. 24 hour
answering service.
Equal Opportunity Employer M/F.

ARE YOU TEMPORARILY UNEMPLOYED?

Between jobs or a recent graduate &
need temporary or regular health in-
surance coverage? Call State Farm
Agent Sean Carney.
Tel. 759-3173
about short term or regular hospi-
talization-surgical insurance.

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

ISNUOM. 3-jų kamb. butas 59-tos ir
Sacramento apyl. Naujai atremontuo-
tas. Kilimai ir virimo įtaisai. Dėl pla-
tesnių informacijų skambinti tel. —
436-0038.

ISNUOM. 3-jų kambarių butas 66-os
ir Campbell apylinkė. Skambinti —
476-8724 arba 925-6465

MISCELLANEOUS

AL'S FENCING

Residential - Commercial - Industrial
In business For 30 Years
Free Estimates
Tel. — 385-7824

10% — 20% — 30% pigiau mokėt
si apdraudę savo autom. ir automobi-
lius pas mus.

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

MASTER PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir patataisymai. Virtuvės
ir vonios kabinetai. Keramikos plyte-
les. Karšto vandens tankai. Flood
control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi
elektra. Plikite pavardę ir tele-
foną — lietuviškai.

SERAPINAS — Tel. 636-2960

TELEVIZIJOS

Spalvotės ir paprastės, Radijal.

Storos ir Oro Vėsintuvai

PARDAVIMAS IR TAISYMAS

MIGLINAS TV

2346 W. 69 St., tel. 776-1436

VALOME

KILIMUS IR BALDUS

Plaukams ir vaikų kambariui
visų rūšių grindis

BURNYS

Telef. — RE 7-5168

RATAS

Tikriausia tiesa, patirties
paliudyta, yra ta, kad paviršu-
tinės filosofijos paragavi-
mas gali palenkti ir ateizmą,
bet gilesnis susipažinimas vėl
atveda į religiją.

Francis Bacon (1561-1626)

MOVING

SERENAS perkaustos baldus ir kitus
daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir
pilna apdrauda.

Priimame MASTER CHARGE ir VISA

Tel. — WA 5-8063

A. VILIMAS

MOVING

Apraustas perkaustymas

Įvairių atstumų

Tel. 376-1882 arba 376-5996

Perskaite „Draugą“ duokite

kitiems pasiskaityti.

— o —

Remkit tuos biznierių, kurie

skelbiasi dien. „Drauge“.

REAL ESTATE

SIMAITIS REALTY

Income Tax — Notary Public

2951 W. 63 St. 436-7878

M.A. ŠIMKUS

INCOME TAX SERVICE

NOTARY PUBLIC

4259 S. Maplewood 254-7450

Taip pat daromi Vertimai, Giminių
išskvietimai, pildomi Pilietybės prašy-
mai ir kitokie blankai.

OLSON REAL ESTATE

Tel. — (616) 469-1256

Impeccable 4 bdrm., 2 bath home.

Manicured grounds, fenced yard.

In ground pool. Ideal for large
family or entertaining. \$54,900

Impeccable 4 bdrm., 2 bath home.

Manicured grounds, fenced yard.

In ground pool. Ideal for large
family or entertaining. \$54,900

Impeccable 4 bdrm., 2 bath home.

Manicured grounds, fenced yard.

In ground pool. Ideal for large
family or entertaining. \$54,900

BUTŲ NUOMAVIMAS

Draudimas — Valdymas

Namų pirkimas — Pardavimas

INCOME TAX

Notariatas — Vertimai

BELL REALTY

J. BACEVICIUS

6529 S. Kedzie — 778-2233

MISCELLANEOUS

LIETUVOS

ATSIMINIMAI

Radio valanda jau 40 metų tarnauja

New Jersey, New York ir Connecti-
cut lietuviams.

Kas penktadienį iš WEVD Stoties

New York'e nuo 10 iki 11 val. vakaro.

97.9 meg. FM. Taip pat klausykite

„Music of Lithuania“ programos kas

sekmadienį nuo 2:05 iki 3:00 val. po-
pietį iš Seton Hall Universiteto sto-
ties. 89.5 FM. (WSOU).

Direkt. DR. JOKUBAS STUKAS

Watchung, N.J. 07060

234 Sunlit Drive

Tel. — (201) 753-3636

Popular Lithuanian

RECIPES

PATIKSLINTA IR PAGRAŽINTA

ASTUNTOJI LAIDA

Suredagavo

Juozapina Daužvardienė

Šiom dienom Draugo spaus-
tuvė išleido astuntą laidą šios popu-
liarios virimo knygos. J. Daužvardienė
vėl patikslino ir pagražino šią
laidą naujais paruošimais.

Tai geriausia dovana naujomis
žmonoms ar marčioms. Naujas
apdovanojo kitataučius su šaudin-
dami juos su lietuvišku maistu ir
virimu

1985 M. JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS XI-TA TARYBA

Bostono apygarda

Meilus, Eduardas, Jr., Čepas
Gintaras, Izbickas Vytautas,
Kaminskas Edvardas,
Pautienius Mindaugas.

Kandidatai:

Kairienė Aldona, Meiluvienė
Teresė.

Connecticut apygarda

Balsys Linas, Budrys Ignas,
Vebraitė-Gustienė Vaiva,
Dresliute Zina, Dzikas Alfon-
sas.

Kandidatai:

Kavaliūnaitė Dalia, Vileišis
Petras.

Floridos apygarda

Karnienė Angele, Urbšaitis
Kazys, Krasauskas Mečys,
Dabušis Viktoras.

Michigano apygarda

Rugienis Algis, Anužis
Saulius, Petrulis Vytautas,
Urbanas Jonas.

Kandidatai:

Kamantienė Gražina.

New Jersey apygarda

Dižbaliene Danguolė,
Bitėnas Rimantas, Bražinskas
Algirdas, Vėblaitis Julius,
Ardytė Jušienė Rasa.

Kandidatai:

Audėnas Vladas, Karašienė
Ona.

New Yorko apygarda

Žilionytė Eglė, Kezys
Romas, Pugevičius
Kazimieras, kun., Sidas
Vladas, Gedminienė Genė.

Kandidatai:

Vakselis Aleksandras,
Miklas Kęstutis.

Ohio apygarda

Bublys Romualdas, Stankus
Viktoras, Ardytė Rėda Elena,
Butkus Antanas, Kudukis
Raimundas.

Kandidatai:

Bieliauskas Vytautas,
Idzelis Augustinas.

Pietryčių apygarda

Gečienė Teresė, Volertas
Virgus, Danta Algis, Stirbienė
Jūratė.

Kandidatai:

Krokys Bronius, Surdenas
Gediminas.

Vakarų apygarda

Bureikaitė Rita, Dabšys
Gintautas Tadas, Vidugiris
Vytautas, Kojelis Juozas.

Kandidatai:

Raulinaitis P. Algis,
Mažeika Antanas B.

Vidurio Vakarų apygarda I

Kisieliū Petras, Drunga
Mykolas, Jasaitienė Birutė,
Razma, Antanas, Šoliūnaitė
Poskotimienė Rasa, Valen-
tinaitė Danguolė, Kojelytė
Daina, Vitas Robertas,
Laukaitis Kazys, Nainys
Bronius, Remeikis Tomas,
Polikaitis Juozas, Katiliškytė
Counsell Agnė, Vaznelis
Jonas, Račkauskas Jonas.

Kandidatai:

Kemežaitė Ramutė,
Borevičius Jonas.

Vidurio Vakarų apygarda II I.

Ambrozaitis Kazys, Plūra
Ramutis, Kavaliūnas Jonas.

Kandidatai:

Grybinas Zigmas.

Vidurio Vakarų apygarda III I.

Reškevičius Albinas

VILKAVIŠKIEČIŲ ŽINIAI

Kaip spaudoje jau esame
skelbę, Clevelande gyveną vil-
kaviškiai, norėdami pa-
gerbti Vilkaviškio miesto 320
metų įkūrimo sukaktį ir pami-
nėti 60-metį nuo pirmosios Vil-
kaviškio gimnazijos abiti-
rentų laidos, šaukia per
Darbo dienos savaitgalį visų
Vilkaviškio gimnazijų lanki-
siųjų suvažiavimą, kuris vyks
š.m. rugpjūčio 31 d. Kvietėme
atvykti visus, kas tik Vil-
kaviškio gimnaziją yra
lankę. Savo skelbime pra-
šėme užsiregistruoti ligi š.m.
birželio 15 d.

Kadangi ligi šiol teatsiliepė
tik mažuma, tad registracija
dar pratęsiama ligi š.m. liepos
31 d. Norinčius suvažiavime
dalyvauti, prašome kiekvieną
būtinai pažymėti, kiek as-
menų atvyksta. Rengėjai turi
žinoti dalyvių skaičių, nes su-
rūši su finansine atskaitomy-
be, patalpomis, programa ir
vaisėmis. Tad ligi š.m. lie-
pos 31 d. duodame galimybę
dar kartą gerai apsispręsti, įsi-
jungiant į bendrą vilkaviškie-
čių šeimos šventę.

Registruokites, pranešdami
šiems asmenims: Dr. Vyt.
Maurutis, 8450 Bridlehurst
Trail, Kirtland, Ohio, 44026,
tel.: 216-256-1383; Balys Au-
ginas, 4972 Hartley Drive,
Lyndhurst, Ohio, 44124, tel.:
216-291-0839.

Balys Auginas

MŪSŲ KOLONIJOSE

Putnam, Conn.

GEGUŽINĖ SESELIŲ SODYBOJE

Dažnas, apsilankęs Putna-
me pas Nekalto Prasidėjimo
Marijos seses ar pagyvenęs
kelias dienas, pasako: „Tikrai
pamačiau ir pajutau mažytę
Lietuvą, kur lietuvės seserys,
lyg bitelės, skuba, pluša, dir-
ba, sielojasi, kad viskas būtų
atlikta, kad visi darbai būtų
laiku baigti, kad niekas nebū-
tų užmiršta, nustumta į šoną,
kad visiems būtų parodytas
vienodas dėmesys. Žmogus lie-
tuvis seselėms ypač svarbus.
Jų rūpestis aprėpia visokio
amžiaus asmenis. Vienuolyne
maldų, pašnekesių, kasdienės
kalba — visur lietuviška“.

Seselės užsielpo būti vadi-
namos bitelėmis. Bet ką bitės
veiktų, kaip jos išsilaikytų gy-
vos, jei pievose, medžiuose,
krūmuose nebūtų žiedų? Pie-
vų, medžių, krūmų žiedai esa-
me mes — visi lietuviai, kurie
dar tuo vardu vadinamės, ku-
rie dar jaučiamės tokiais esą.
Seselės reikalaujos mūsų visų
tarkos — lietuviškos „Eglu-
tės“, lietuviškų stovyklų, lie-
tuviško vienuolyno išlaikymui.
Seselės dirba mums, mes
turime joms palengvinti dar-
bo sąlygas.

Štai kaip tik pasitaiko pa-
togi proga pareikšti seselėms
savo prielankumą, jas artiau
pažinti ir konkrečiai parodyti,
kad jų darbai, pastangos, vi-
sas jų trisias mums reikalin-
gi ir svarbūs.

Liepos 28 d., sekmadienį,
seserų vienuolyno sodyboje
Putname ruošiamas piknikas.
Bus šv. Mišios, pietūs, progra-
ma. Šv. Mišias atnaušaus vys-
kupas Paulius Baltakis. Bus
minima ir Fatimos Marijos pa-
minklo 35-rių metų sukaktis.
Gera proga aplankyti Naujo-
sios Anglijos lietuvių dailininkų
parodą, kuri tuo metu vyks
vienuolyno patalpose.

Atvykite pabendrauti, pa-
sidžiaugti. Pasikvieskite savo
draugus, ypač tuos, kurie dar
seselių nepažįsta. Tegul sese-
lės — tos darbščios lietuviš-
kos bitelės, pajunta, kad mes
jas vertiname, joms esame
nuoširdūs, prielankūs ir dali-
namės savo laiku, savo dėme-
siu, kad pritariame ir remia-
me jų darbus.

D. A.

Omaha, Neb.

LIETUVIAI VĖL PIRMAUJA

Nuo 1976-ųjų metų Omahoje
kasmet yra rengiami tautybių
festivaliai (Ethnic Folk Festi-
val). Jie vyksta pirmąjį birže-
lio savaitgalį. Tai gana popu-
liarus, dešimtis tūkstančių

lankytojų sutraukias rengi-
nys. Jame dalyvauja daugiau
kaip trisdešimties tautybių
grupių su tautinio meno gru-
pėmis (dainomis, muzika ir šo-
kiais), kultūrinėmis ir maisto
„būdelėmis“. Omahos lietuvių
bendruomenės organizacijos
pakaitymis kiekvienais me-
tais paima tvarkyti kultūrinių
ir maisto būdelių aptarnavi-
mą. Jos, ypač maisto būdelės,
duoda neblogą pelną.

Kaip visuose ankstyves-
niuose tautinio meno pasiro-
dymuose, taip ir šiame Oma-
hos lietuvių reprezentavo
tautinių šokių grupė „Aušra“,
atlikdama pusės valandos pro-
gramą su vaikų ir studentų
grupėmis. Kai kurie šokiai bu-
vo taip gerai atlikti, kad suda-
rė profesionališką atspalvį.
Tai, sakyčiau, yra grupės nie-
kad nepailstančios vadovės

Grazinos Reškevičienės nuo-
pelnas.

Maisto būdoje napoleonus,
tortus ir kitokius skanumynus
pardavinėjo „Rambyn“ cho-
ro valdyba ir dar keletas cho-
ro narių, iki paskutinio trupi-
nio išparduodami savo
gaminius. Šiuo metu choro
valdybai pirmininkauja ener-
gingasis pensininkas Juozas
Jonyka.

Lietuvių kultūrinė būdelė
vėl laimėjo pirmąją vietą. 1981
m. lietuviams pirmos vietos
lentelė (plaque) užturnavo
Omahos skautai ir skautės už
originaliausią papuošimą ka-
lėdine tema. Šiais metais lie-
tuviai vėl gavo panašų pir-
mos vietos žymenį už vestuvių
pavaizdavimą. Buvo kukliai,
bet skoningai papuoštas kam-
barys, kuriame keturi tauti-
niais ir vestuviniiais drabu-
žiais aprengti manekenai
atvaizdavo tėvus, su druska,
duona ir vynu sutinkančius
jaunųjų porą. Kultūrinės bū-

DRAUGAS, antradienis, 1985 m. birželio mėn. 25 d.

5

delės parengimą atliko Oma-
hos lietuvių evangelikų d-ja, na-
s Trautrimas ir Margarita
kuriai šiuo metu pirmininkau-
ja Marta Šarkienė. Būdelės pa-
rengimui vadovavo dr. Marty-
hos lietuvių evangelikų d-ja, na-
s Trautrimas ir Margarita
Hathaway-Sederavičiūtė.
Jonas S.

A. + A.

MARIJAI JANAVIČIENEI mirus,

didelio skausmo prislėgtą vyrą IGNĄ, visus jų gau-
sios šeimos VAIKUS, velionės BROLIUS ir SESE-
RIS ir liūdinčią motiną — p. SENBERGIENĘ giliai,
giliai užjaučiame.

JADVYGA IR ADOLFAS DAMUSIAI
ELVYRA IR PILYPAS NARUČIAI

A. + A.

LUDWIG KEPARUTIS

Gyveno Chicago, Illinois, Marquette Parko apylinkėje.
Mirė 1985 m. birželio 22 d., 6 val. ryto, sulaukęs 74 m.
amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Raseinių apskrityje, Kalnų parapijoje,
Serbentų kaime. Amerikoje išgyveno 28 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Stasė (Mankutė), 4
sūnus Algis, marti Sue, Leonas, marti Sue, Bronius, marti
Nancy ir Sigfried, marti Patricia; 2 dukters Genovaitė,
žentas William Staneski ir Irena, žentas David Dearstynė;
15 anūkų; 2 proanūkai, podukra Cynthia Maren su vyru
Bruce; pusbrolis Edward Keparaitis su žmona Theresa; pusse-
serė Genovaitė Keparaitis su šeima; Lietuvoje sesuo Monika
Mockus su vyru Jonu.

Priklausė Vytauto Didžiojo Šiaulių rinkinei, Lietuvių
Venecuelos dr-ai ir Marquette Parko namų savininkų dr-ai.
Kūnas pašarvotas Lack-Lackawicz koplyčioje, 2424 West
69th Street.

Laidotuvės įvyks antradienį, birželio 25 d. Iš koplyčios 9
val. ryto bus atlydėtas į Šv. Mergelės Marijos Gimimo
parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už
velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lie-
tuvių kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažis-
tamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nulūdę: Žmona, sūnus, dukters, marčios, žentai,
anūkai ir proanūkai.

Laid. direkt. Steponas C. Lack ir Sūnūs. Tel. 737-1213.

A. + A. ALICIJAI RŪGYTEI

mirus,

jos sūnėnų, Pedagoginio instituto rektorių, prof.
dr. JONĄ RAČKAUSKĄ ir jo ŠEIMĄ giliai už-
jaučiame.

PEDAGOGINIO LITUANISTIKOS INSTITUTO
VADOVYBĖ, LEKTORIAI IR STUDENTAI

Buvusiai ČALM direktorei ir ilgametei mokytojai

A. + A. ALICIJAI RŪGYTEI

mirus,

artimuosius gimines—sesers vaikus—Dr. JONĄ, JANI-
NĄ MARYTĘ ir IRENĄ bei jų atžalyną nuosirdžiausiai
užjaučiame

ČIKAGOS AUKŠTESNIOJI LIT. MOKYKLA

PADĖKA

A. + A.

VINCAS IR ANTANINA POVILAIČIAI

Širdingai dėkojame visiems, kurie suteikė mūsų myli-
miems tėvams, a. + a. Vincui Povilaičiui mirusiam 1984 m. lap-
kričio mėn. 12 d., ir a. + a. Antaninai Povilaičienei mirusiai
1985 m. kovo mėn. 15 d., paskutinę pagarbą skaitlingai daly-
vaudami šermentyse, šv. Mišiose ir palaidędami juos į amžino
poilsio vietą Šv. Kazimiero kapines.

Nuosirdžiai dėkojame kun. V. Bagdanavičiui, kan.
V. Zakarauskui ir kun. J. Juozevičiui už šv. Mišias, pamoks-
lus, maldas koplyčioje ir kapinėse.

Širdingas aciu Jo ekscelencijai vysk. Vincentui Brizgiui už
dalyvavimą laidotuvių šv. Mišiose.

Gili padėka karsto nešėjams ir visiems, už taip gausias
aukas šv. Mišioms ir Tautos Fondui. Dėkojame už mums iš-
reikštą užuojautą žodžiu ir spaudoje, už korteles ir gražias
gėles.

Širdingas aciu dr. V. Tumasoniui, dr. Onai Vaškevičiūtei
ir dr. V. Nemickui ne tik už profesinę, bet ir moralinę pagel-
bą.

Dėkojame laidotuvių direktoriui Donald Petkui, ir ypa-
tingai p. Gasiūnui už pagūdą ir rūpestingumą šermentų ir
laidotuvių metu.

Visiems nuosirdus aciu. Jūsų parodytą nuosirdumą mes
niekuomet neužmiršime.

Liūdentys: sūnus Pranas Povilaitis ir dukters: Tere-
se Kučienė, Čese Veleckienė ir Monika Kabliauskienė su
šeimomis.

A. + A.

Jim Ignacas Lallas

Gyveno Chicago, Illinois, Marquette Parko apyl.
Mirė 1985 m. birželio 22 d., sulaukęs 93 m. amžiaus.
Gimė Lietuvoje, Kaupų parapijoje, Margulčių kaime.
Pasiliko dideliame nuliūdime draugai — Linkų šeima ir
kiti draugai ir pažįstami.

Kūnas bus pašarvotas antradienį 4 val. popiet Lack-
Lackawicz koplyčioje, 2424 West 69 Street.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, birželio 26 d. Iš koplyčios 10
val. ryto bus nulydėtas į Lietuvių Tautines kapines.
Nuosirdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pa-
žįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nulūdę: DRAUGAI

Laid. direkt. Steponas C. Lack ir Sūnūs. Tel. 737-1213.

E U D E I K I S

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-1

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago — 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNOS LACKAWICZ

Laidotuvių direktoriai

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois

Tel. — 974-4410

VASAITIS-BUTKUS

Laidotuvių direktoriai

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

Hartfordo klubo LMKF valdyba su dailininkais po meno parodos gegužės 4 - 5 dienomis. Iš kairės sėdi: E. Šliogerienė — pirm., V. Liaukus — dailininkas, M. Žukauskienė — dailininkė; stovi: J. Koviene, Dangyra Budrienė, Jonas Kova, Rasa Kapeckienė ir Z. Dapkienė (mėra S. Alienės).

ARAS
Dengiamie ir taisome visu rūšių
SIOGUS
Su aukštu patyrimu esame
apdrausti Pats prižiūrėti darba
ARYDAS KILIA
"1" "1" "
arba tarp 10 v. ir 8 v.
tel. 434 0655

KASOS patarnavimu įsigyti kelioninius čekius. KASO mokėsite tik 50 centų už 1 dolerį. **Kreipkitės į KASO įstaigą Marquette Park, 2615 West 71st Street, tel. 737-2110.** KASA atdara kasdien nuo 10 iki 6, ketvirtadieniais iki 7, šeštadieniais 9-2.

CHICAGOJE IR APYLINKĖS

x Hort. ir Pranas
palai, Lemont, Ill., atsa
dami į „Draugo“ projekto
laišką, rašo: „Negalime p
likti neprisiėdę prie
reikalingo darbo, nes mes
gerai žinome, kad be atitir
mo įrankio negalima dar
atlikti. Įsigijimų naujų m
nų, nors ir mažą dalia, p
dedame mudu seni pe
ninkai su visa šimtaine,
„Draugas“ yra draugiška
mes lanko nuo 1949 n
Labai aciu už gražią para
ir linkeijimus

Rūta (Rakštvtē) ir Mark Janus

caga ir šis miesto gyventojais. Pasigėrėjo susi-
 domėjimu tautine kultūra.
 Pasisakė, kad jis keletą me-
 tyra buvęs Sovietų Sąjungos
 lankė Vilnių su kitu korespon-
 dentu, susitikio lietuvių dis-
 dentus, ilgiau išsikėlbo su
 kalinamo Ant. Terleckio
 žmona. Jis girdėjo apie ilgesį
 religines, tautines laisvės.
 Klose pasidžiaugė, kad JAV-s
 gyventojai gali laisvėje gyven-
 ti. Pagyrė JAV prokurorą
 Valuką, pasveikino St. Ba-
 zeką.

Tel. — 776-8700

J. Pr.